

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 2018-2021 d. 20-11-2019

Mødedato Onsdag d. 20. november 2019 kl. 00:00

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Økonomi og Personale.....	5
Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat.....	7
Ansøgning til landsplandirektiv om sommerhusområder.....	10
Ansøgning til landsplandirektiv om udviklingsområder i kystnærhedszonen.....	13
Kommuneplantema: Boligudlæg.....	16
Kommuneplantema: Erhvervsudlæg.....	21
Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort.....	25
Vurdering af udvalgets mål for 2020.....	30
Erhvervspolitik.....	33
Høring af udkast til strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023.....	39
Dispositionsoversigt regionale midler 2020.....	42
Ansøgning Faglært er fedt.....	46
Destination Bornholm udviklingskontrakt 2020.....	51
Business Center Bornholm udviklingskontrakt 2020.....	55
Offentliggørelse af lokalplanforslag 104 for et sommerhusområde i Boderne.....	58
Status på forprojekt vedrørende Landstævnestadion i Rønne.....	62
Salgsproces Østre skole.....	65
Anmodning om forslag til kommuneplantillæg for Østre Skole i Rønne.....	68
Indsigelses behandling af lokalplanforslag nr. 050T1 for et bolig område ved Smallesund.....	71
Forslag til tillæg til spildevandsplan - Smallesund.....	76
Folkemødet - revideret partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Foreningen Fol.....	78
Udpegning af medlemmer af § 17 stk.4-udvalg om klima og bæredygtighed.....	82
Proces for Energipolitik og Energistrategi.....	86
Udkast til ny udbuds- og indkøbspolitik - grønne indkøb.....	92
Likviditetsoversigter pr. 31. oktober 2019.....	96
Salg af sommerhusgrund, Skovtoften 7, Hasle.....	99
Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Splitsgårdsvej, Klemensker.....	102
Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Kildesgårdsvej 28B, Allinge samt Smedegårdsvejen 3.....	105
Anlægsbevilling til salg af ejendommen Ravnsbane 1, Aakirkeby.....	108
Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune.....	111
Kulturaftale 2020.....	114
WannaSport – drift af portal 2020-2022 samt markedsføring.....	118
Fordeling af tilskud til idrætsråd i 2020 og frem.....	123
Anlægsregnskab for renovering af Gudhjem Svømmehal.....	127
Målinger af radonværdier i udvalgte dele af bygningsmassen i BRK.....	130
Orientering fra formanden.....	133
Eventuelt.....	135
Lukket.....	137

Lukket.....	138
Lukket.....	139
Lukket.....	140
Lukket.....	141

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	1	

Fraværende

Søren Schow

Leif Olsen

Bemærkninger til dagsordenen

Planlægger Anka Nordvig Sonne deltager under behandlingen af pkt. 4-8.

Udviklingskonsulent Anja Bach-Jensen deltager under behandlingen af pkt. 24.

Punkt 16 tages af dagsordenen. Winni Grosbøll og Thomas Thors kan ikke medvirke men ønsker at sagen oversendes til kommunalbestyrelsen udbygget med et notat der beskriver koblingen til den verserende sag i området.

Punkt 2: Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Økonomi og Personale

Åbent punkt

2 Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Økonomi og Personale

00.30.02G01-0024

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i budgetprocessen afholdes dialogmøder mellem udvalg og centre med det formål, at drøfte forståelsen og realiseringen af budget 2020 eller at drøfte andre relevante emner.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dialogen tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

kommunalbestyrelsen har godkendt budget 2020 ved deres ekstraordinære møde torsdag den 31. oktober 2019 og derfor afholdes dialogmøde mellem Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og medarbejderrepræsentanter i Center for Økonomi og Personale.

Formålet med dialogmødet er, at udvalget kan uddybe de politiske beslutninger i budgetforliget, med mulighed for at repræsentanterne for centret kan stille opklarende spørgsmål hertil. Fokus er både de økonomiske forhold (op-og nedprioriteringer) og på de konkrete mål for arbejdet i 2020.

Med afsæt i dialogen om budgetforliget som politisk retning og ramme for arbejdet i 2020 og overslagsårene indledes dialog om, hvorledes budgetforliget mest hensigtsmæssigt føres ud i praksis.

Fra Center for Økonomi og Personale deltager følgende medlemmer af Center MED-udvalget: Peter Petersen, Jesper Tranberg, Annika Westh-Hansen, Michael Mogensen, Michael Hjernø, Stine Hansen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat

Åbent punkt

3 Dialogmøde vedr. budget 2020 - Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat

00.30.02G01-0024

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	3	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i budgetprocessen afholdes dialogmøder mellem udvalg og centre med det formål, at drøfte forståelsen og realiseringen af budget 2020 eller at drøfte andre relevante emner.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dialogen tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

kommunalbestyrelsen har godkendt budget 2020 ved deres ekstraordinære møde torsdag den 31. oktober 2019 og derfor afholdes dialogmøde mellem Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og medarbejderrepræsentanter i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Formålet med dialogmødet er, at udvalget kan uddybe de politiske beslutninger i budgetforliget, med mulighed for at repræsentanterne for centret kan stille opklarende spørgsmål hertil. Fokus er både de økonomiske forhold (op-og nedprioriteringer) og på de konkrete mål for arbejdet i 2020.

Med afsæt i dialogen om budgetforliget som politisk retning og ramme for arbejdet i 2020 og overslagsårene indledes dialog om, hvorledes budgetforliget mest hensigtsmæssigt føres ud i praksis.

Fra Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat deltager følgende medlemmer af Center MED-udvalget:

Claus Munk, Janne Westerdahl, Bent Ole Enevoldsen, Rasmus Steen, Søren Møller Christensen, Elise Ipsen, Erik Schjeldal, Nicolai Munk Pedersen, Lisbeth Seremet Kofoed, Henrik Markmann Hansen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Ansøgning til landsplandirektiv om sommerhusområder

Bilag

Uddrag af strategi som viser arealerne

Åbent punkt

4 Ansøgning til landsplandirektiv om sommerhusområder

01.01.00P00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	4	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 1. december 2019 er der ansøgningsfrist til et landsplandirektiv om omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen. Kommunalbestyrelsen skal tage endelig beslutning om hvilke områder, der skal ansøges om. Det er en forudsætning, at områderne fremgår af strategien for kommuneplanen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller til kommunalbestyrelsen

- at ansøge om de 6 nye sommerhusområder, som fremgår af strategien for kommuneplan 2020
- at opgive de 4 områder, som i strategien foreslås nedlagt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales

Morten Riis kan ikke medvirke

Sagsfremstilling

Med ændringen af planloven i 2017 fik kommunerne lov til at udstykke 6000 sommerhusgrunde i kystnærhedszonen. Forudsætningen var, at de samtidig sløjfede 5000 ubebyggede grunde i samme zone. Den 1. december 2019 er der ansøgningsfrist til den 2. runde, som vil resultere i et landsplandirektiv med hhv. nye sommerhusområder og sløjfede sommerhusområder.

Forudsætningen for at kunne ansøge om omplacering af sommerhusområder er, at emnet og de konkrete arealer har været en del af strategien for kommuneplanen samt at de nye områder lever op til en række kriterier.

Emnet blev behandlet i [strategi for kommuneplan 2020](#) og resulterede i, at strategien blev godkendt med 6 nye sommerhusområder og nedlæggelse af 4 sommerhusområder, jf følgende liste:

Nye sommerhusområder med afgrænsning jf. strategien, som ansøges ved hhv:

- Sandvig
- Tejn
- Allinge
- Sømarken

- Hammersø
- Listed

Områder som nedlægges med afgrænsning jf. strategien:

- 302.S.02 – Bølshavnvej vest
- 000.S.28 - Povlsker øst
- 000.S.27 - Tofte-øst
- 312.S.02 - Sahara, øst

Landsplandirektivet forventes udarbejdet af Erhvervsstyrelsen i løbet af 2020, så sommerhusområderne kan indarbejdes i kommuneplanen med kommuneplantillæg tidligst i 2021, hvorefter der kan udarbejdes lokalplaner for områderne.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Ansøgning til landsplandirektiv om udviklingsområder i kystnærhedszonen

Bilag

Uddrag af strategi som viser arealerne

Åbent punkt

5 Ansøgning til landsplandirektiv om udviklingsområder i kystnærhedszonen

01.01.00P15-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	5	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal beslutte hvilke arealer, de ønsker at ansøge som udviklingsområder i kystnærhedszonen. De mulige arealer fremgår af strategi for kommuneplan 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- ansøge om 24 udviklingsområder i kystnærhedszonen jf. strategien for kommuneplan 2020

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Anbefales

Sagsfremstilling

Med ændringen af planloven i 2017 fik kommunerne mulighed for at ansøge om udviklingsområder i kystnærhedszonen. Det er områder, som er fritaget for planlovens generelle krav om, at der kun må planlægges for nye anvendelser eller nyt byggeri, hvis der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære placering. Kystnærhedszonen strækker sig fra kysten og tre kilometer ind i landet. Ansøgningsfristen er den 1. december 2019.

Forudsætningen for at kunne ansøge om udviklingsområder i kystnærhedszonen er, at emnet og de konkrete arealer har været en del af strategien for kommuneplanen, samt at områderne lever op til en række kriterier.

Emnet blev behandlet i [strategi for kommuneplan 2020](#) og resulterede i, at strategien blev godkendt med i alt 24 områder, hvoraf et enkelt område blev tilpasset geografisk i forbindelse med godkendelsen af strategien. Arealerne fremgår af flg. liste:

- 1 Rønne Nord
- 6 Rønne Syd
- 7 Rønne Syd
- 8 Rønne Syd
- 9 Rønne Syd
- 10 Nexø

- 11 Nexø
- 12 Nexø
- 13 Nexø
- 15 Hasle
- 16 Hasle
- 17 Hasle
- 18 Hasle
- 19 Svaneke
- 20 Svaneke
- 21 Svaneke
- 22 Allinge
- 23 Allinge
- 25 Gudhjem
- 26 Tejn
- 27 Tejn
- 28 Tejn
- 29 Snogebæk
- 30 Hasle Klinker

Landsplandirektivet forventes udarbejdet af Erhvervsstyrelsen i løbet af 2020, så udviklingsområderne kan indarbejdes i kommuneplanen med kommuneplantillæg tidligst i 2021. Det kan dog bemærkes, at landsplandirektivet for den første runde af udviklingsområder i kystnærhedszonen i skrivende stund ligger i forslag og endnu ikke er endeligt vedtaget. Det betyder, at det foreløbig har været i proces i to år siden ansøgningsfristen til første runde, som var 15. oktober 2017.

Såfremt områderne ikke godkendes nu, overskrides fristen for ansøgning, som er den 1. december 2019.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Kommuneplantema: Boligudlæg

Bilag

Rummelighedsanalyse boliger

Arealopgørelse rummelighed

Kortbilag til beslutningspunkterne

Tids- og procesplan

Åbent punkt

6 Kommuneplantema: Boligudlæg

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	6	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalget for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om boligudlæg i kommuneplanen. Inden for de boligudlæg fra kommuneplan 2013 er der en stor restrummelighed, det vil sige arealudlæg, som endnu ikke er udnyttet/udbygget. Udvalget skal tage stilling til, hvilke udlæg der skal videreføres og om der evt. skal udtages/udlægges nye arealer.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller

- at godkende oplægget om boligudlæg i kommuneplan 2020, jf. beslutningspunkterne A-G i sagsfremstillingen.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt

Sagsfremstilling

Vejledning om byvækst

Før der kan udlægges nye arealer til byvækst, hhv. boliger eller erhverv, skal behovet for byvækst i den næste 12-årige periode opgøres samlet for hele kommunen og sammenholdes med rummeligheden i de eksisterende udlæg i kommuneplanen. Hvis ikke behovet kan godtgøres at overstige rummeligheden skal kommunalbestyrelsen omplacere arealer til byvækst for at udlægge nye. Der kan godt sløjfes et areal som er udlagt til boliger for at udlægge et areal til erhverv og omvendt. Men opgørelserne laves separat for erhverv og boliger.

Behov og rummelighed, boliger

I boligpolitikken gives et bud på behovet for antallet af nye boliger. Boligpolitikken er baseret på befolkningsprognosen og udformet, så den bedst muligt understøtter kommunalbestyrelsens vision om 42.000 bornholmske indbyggere i 2028. Det er det behov som gøres gældende i kommuneplan 2020. Boligpolitikens mål er 1200 nye boliger. Dette mål er inklusiv boliger som forventes at kunne bygges og indpasses i den eksisterende bystruktur ved omdannelse eller huludfyldning.

For at kunne tage stilling til behovet for nye udlæg til boliger er det vigtigt at vide, hvad vi har i forvejen. Med en rummelighedsanalyse er det afdækket, hvor der er uudnyttet kapacitet i arealudlæggene i kommuneplan 2013. Rummelighedsanalysen er en visuel analyse, hvor arealerne gennemgås på luftfoto og det konstateres om rammen for boliger ser ud til at være udbygget. En tommelfingerregel siger at der er plads til 10 boliger pr. hektar, hvilket er en gennemsnitsbetragtning som er anvendt i rummelighedsanalysen.

Rummelighedsanalysen er vedlagt som bilag. Samlet set er der plads til ca. 1.500 nye boliger inden for eksisterende rammer i de otte byer med bopælspligt og ca. 570 nye boliger i andre byer og lokalsamfund. Dertil kommer de boliger som forventes at kunne bygges ved omdannelse inden for eksisterende bystrukturer.

Det kan konkluderes, at der er en rigelig rummelighed i de eksisterende arealudlæg til boliger. Det er derfor ikke nødvendigt at udlægge nye arealer. Kommunalbestyrelsen skal derimod vurdere om nogle udlæg skal omplaceres eller evt. udtages (nedlægges).

By for by gennemgang

Rønne: Det vurderes, at der på arealet ved Rønne syd er tilstrækkelig kapacitet til de næste 12 års boligbyggeri. Når arealet med rammenr. 101.B.49 er udbygget, kan rammeområde nr. 101.R.21 som er udlagt til hotel og ferieformål evt. omdannes til boligformål. Administrationen foreslår ingen ændringer.

Nexø: Administrationen vurderer, at der er for stor kapacitet i forhold til den forventede boligudbygning i Nexø de næste 12 år. Rammeområde 205.BL.07 ligger i byzone, men er ikke lokalplanlagt og stort set ubebygget. Ejer har imidlertid ansøgt om at få de dele af arealet, som er uudnyttet, tilbageført til landzone. Det forudsætter at området tages ud af kommuneplanen. Rammeområde 205.BL.06 foreslås udtaget, da det ligger ret langt fra bycentrum og uden tilknytning til eksisterende eller fremtidig bymæssig bebyggelse, hvilket ikke bare er uhensigtsmæssigt men også i strid med planlovens formål. Det vil reducere rummeligheden med 12,5 hektar til ca. 31,5 hektar svarende til ca. 325 mulige nye boliger.

Aakirkeby og Allinge: Arealudlæggene har rigelig kapacitet, men administrationen foreslår en fastholdelse.

Hasle: Rammeområde 203.B.05 er delvist lokalplanlagt. Den del som ikke er lokalplanlagt svarer til udviklingsområde 17 i strategi for kommuneplan 2020. Det foreslås at droppe den del af rammeområdet, som også ligger ret langt fra byens centrum og havn. Byudvikling i Hasle vurderes at være mere attraktivt i den nordlige del af byen, som ligger tættere på centrum og havnen.

Svaneke: Rammeområde 208.BL.03 som svarer til udviklingsområde 21 i strategi for kommuneplan 2020 foreslås udtaget af kommuneplanen til fordel for en byudvikling i den nordvestlige del af byen. Her ønskes udviklingsområde 20, som i dag er udlagt til ferie- og fritidsformål (hotel), rammeområde 208.R.01, omdannet til boligformål (blandet bolig og erhverv).

Tejn: Der er meget stor kapacitet til boliger. Med bopælspligten ophævet er begrundelserne/behovene for nybyggeri af boliger tynde. Det foreslås at reducere udlæggene lidt ved at udtage rammeområde 209.B.09.

Gudhjem, Klemensker, Nyker, Snogebæk: Der er ubebyggede arealer, som er lokalplanlagt, flere af arealerne er kommunalt ejede. Der foreslås ingen ændringer i udlæggene i kommuneplanen.

Listed, Pedersker, Vestermarie, Østerlars, Østermarie, Vang: Der er uudnyttede arealer til boligformål. Der foreslås ingen ændringer i udlæggene i kommuneplanen.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at gå videre med at udtage arealer af kommuneplanen vil lodsejerne blive inddraget forud for, at forslaget til kommuneplan 2020 fremlægges.

Nye boligformer på landet, en principiel drøftelse

Administrationen oplever en stigende interesse og efterspørgsel efter muligheder for forskellige former for bofællesskaber med mulighed for jordbrug og dyrehold.

Det er umiddelbart i strid med planlovens formål at opføre nye boliger i landzone. Planlovens formål er bl.a. at undgå spredt og uplanlagt bebyggelse i landzone og at opretholde klare grænser mellem by og land så kommunerne bedst muligt kan varetage de forskellige arealinteresser. Det gør det svært at planlægge for udlæg af nye boformer i landzone. På landsplan findes der imidlertid flere eksempler på planlægning for den type bolig- og bofællesskaber.

Hvis udvalget ønsker at understøtte denne boligform, anbefaler administrationen at indarbejde retningslinjer for lokaliseringen i kommuneplanen (beslutningspunkt G). Det vil kræve en dialog med Erhvervsstyrelsen om, hvordan vi bedst kan understøtte boligformen. Den dialog tager administrationen fat på med udvalgets mandat.

Boligstrategi

I arbejdet med boligstrategi konkretiseres de muligheder, som Bornholms Regionskommune har for at understøtte bolig- og befolkningsudviklingen. Arbejdet med kommuneplanen handler derfor udelukkende om arealudlæg.

Opsummering, beslutningspunkter (se bilag med kort, som viser områderne)

- A. Del af rammeområde 205.BL.07 i Nexø, som ligger i byzone udtages af kommuneplanen og der anføres mulighed for at tilbageføre arealet til landzone
- B. Rammeområde 205.BL.06 (Nexø) udtages
- C. Del af rammeområde 203.B.05 (Hasle) udtages
- D. Rammeområde 208.BL.03 (Svaneke) udtages
- E. Rammeområde 208.R.01 (Svaneke) omdannes til blandet bolig- og erhvervsformål
- F. Rammeområde 209.B.09 (Tejn) udtages
- G. Der indarbejdes retningslinjer for bofællesskaber med jordbrugsformål

Tids- og procesplan

Dette er én af i alt ni temapresentationer som skal give udvalget mulighed for at få indflydelse på indholdet i forslag til kommuneplan 2020. Forslaget udarbejdes herefter og forventes præsenteret for kommunalbestyrelsen inden sommerferien i 2020. Se bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ved en evt. beslutning om at tilbageføre et areal fra byzone til landzone vil der blive en udgift til godtgørelse for grundskyld. En beslutning om tilbageførsel til landzone kan først træffes efter kommuneplanrevisionen, når det i kommuneplanen er anført at arealet påtænkes tilbageført til landzone. Kommunalbestyrelsen er ikke tvunget til at beslutte tilbageførslen.

Det af administrationen foreslåede areal som anbefales tilbageført fra byzone til landzone er ca. 50.000 m². Den nordlige del af arealet er kommunalt ejet og vil ikke medføre udgifter at tilbageføre. Det af ejer ansøgte areal (sydlige del) udgør ca. 37.000 m².

Godtgørelse for grundskyld er beregnet til 225.650,- hvis arealet bliver tilbageført i 2019. Men beslutningen om tilbageførelse kan først træffes efter kommuneplanens vedtagelse og en tilbageførelse vil derfor tidligst ske i 2021, hvorfor udgiften må forventes at blive i omegnen af 250.000.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Kommuneplantema: Erhvervsudlæg

Bilag

Rummelighedsanalyse hele Bornholm

Kortbilag til beslutningspunkter

Erhvervsanalyse

Tids- og procesplan

Åbent punkt

7 Kommuneplantema: Erhvervsudlæg

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	7	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalget for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om erhvervsudlæg i kommuneplanen. Der er udarbejdet en analyse særligt for Rønne i forlængelse af den strategiske helhedsplan. Udvalget skal tage stilling til, hvilke udlæg der skal videreføres, hvilke udlæg der evt. skal sløjfes eller udlægges.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at godkende oplægget til erhvervsudlæg i kommuneplan 2020.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Genoptages.

Sagsfremstilling

Vejledning om byvækst

Før der kan udlægges nye arealer til byvækst, hhv. boliger eller erhverv, skal behovet for byvækst i den næste 12-årige periode opgøres samlet for hele kommunen og sammenholdes med rummeligheden i de eksisterende udlæg i kommuneplanen. Hvis ikke behovet kan godtgøres at overstige rummeligheden skal kommunalbestyrelsen først kigge på muligheder for at omplacere arealer til byvækst. Der kan godt sløjfes et areal som er udlagt til boliger for at udlægge et areal til erhverv og omvendt. Men opgørelserne laves separat for hhv. erhverv og boliger. Således handler denne sagsfremstilling om erhvervsudlæg.

Behov og rummelighed, Rønne

Det er svært at forudsige hvad behovet for erhvervsarealer vil blive de næste tolv år. I forbindelse med arbejdet med den strategiske helhedsplan for Rønne er der dog identificeret nogle behov. Helhedsplanen opererer med at udflytte produktionsvirksomhederne fra Industrivej for at omdanne erhvervsområdet til andre byformål, herunder evt. et aflastningsområde (detailhandel). Dette skaber et behov for arealer, hvor de eksisterende virksomheder kan relokaliseres. Desuden ønsker Rønne Havn at havnearealerne forbeholdes transport- og logistikvirksomheder samt havnerelaterede virksomheder. Det betyder, at der evt. også er nogle virksomheder, der skal flyttes fra havneområderne.

Der er i Rønne én virksomhed, som efterspørger nye erhvervsarealer. De skal bruge 1,2 hektar. Der skal også være plads til, at nye virksomheder kan komme til øen og etablere sig. Behovet de næste 12 år anslås til 4-10 hektar (40-100.000 m²).

Rummelighed: Analysen af erhvervsarealerne er efter en nærmere gennemgang af de strategier og planer, der er udarbejdet for bl.a. Rønne Havn, samt en dialogproces med ejerne af erhvervsarealerne omkring Rabekken og Sandemandsvej, blevet opdateret således at opgørelsen viser den faktiske rummelighed i de nuværende erhvervsarealer. Se vedlagte erhvervsanalyse for Rønne.

Rabekken og Sandemandsvej er det eneste erhvervsområde, som har ledige arealer og som der ikke er strategiske planer for. Derfor er rummeligheden i dette område undersøgt særligt grundigt i erhvervsanalysen. Af analysen fremgår det, at der er en rummelighed på ca. 183.500 m² (18,3 hektar).

I forhold til de beskrevne behov vurderes det, at rummeligheden inden for de eksisterende udlæg i Rønne er tilstrækkelig til de næste 12 års erhvervsudvikling. Det anbefales derfor at arbejde med fortætning og optimal udnyttelse af arealressourcen inden for de eksisterende arealudlæg i kommuneplanen.

Analysen undersøger muligheder for et evt. 'perspektivområde' for erhvervsudvikling. Der er imidlertid rigtig mange arealinteresser at tage i betragtning langs randen af Rønne og analysen finder ikke det endelige svar på, hvor et perspektivområde for fremtidig erhvervsudvikling bør ligge.

Behov og rummelighed, øvrige byer

Den samlede rummelighed for erhvervsarealer i de resterende byer er: ca. 72 hektar, se rummelighedsanalysen. Det er en rummelighed som langt overstiger behovet. Der bliver fra erhvervslivet ikke peget på behov i andre byer end Rønne. Det anbefales at tage de arealer ud, som er uudnyttede af hensyn til arealressourcen.

Udlæg som foreslås udtaget

Nexø: Rammeområde 205.E.02 er 9 hektar og ikke lokalplanlagt. 205.E.01 er lokalplanlagt og en del af området rummer en daginstitution. En daginstitution er støjfølsom arealanvendelse og derfor ikke foreneligt med produktionsvirksomheder. Det anbefales derfor, at rammeområde 205.E.02 (som svarer til udviklingsområde 13) sløjfes og at erhvervsudviklingen i Nexø fokuseres på arealerne på havnen.

Tejn: Rammeområde 209.E.02. Den del af arealet som ikke er lokalplanlagt anbefales udtaget, idet der ikke synes at være behov for så stort et areal.

Opsummering, beslutningspunkter (se bilag med kort, som viser områderne)

- A. Rammeområde 205.E.02 (Nexø) udtages
- B. Del af rammeområde 209.E.02 (Tejn) udtages
- C. Der udlægges ikke et nyt areal til erhvervsformål i Rønne, idet der i stedet arbejdes med at udnytte eksisterende arealudlæg

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter at gå videre med at udtage arealer af kommuneplanen vil lodsejerne blive inddraget forud for, at forslaget til kommuneplan 2020 fremlægges.

Tids- og procesplan

Dette er én af i alt ni temapræsentationer som skal give udvalget mulighed for at få indflydelse på indholdet i forslag til kommuneplan 2020. Forslaget udarbejdes herefter og forventes præsenteret for kommunalbestyrelsen inden sommerferien i 2020. Se bilag.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort

Bilag

Bilag 1 Vejledning til udpegning af økologiske forbindelser

Bilag 2 Forslag til Grønt Danmarkskort til kommuneplan 2020

Bilag 3 Eksisterende naturudpegninger i kommuneplan 2013

Åbent punkt

8 Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	2	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-09-2019	4	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalgene for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om udpegningen af og planlægningen for naturbeskyttelsesinteresserne i form af Grønt Danmarkskort. De eksisterende udpegninger af naturbeskyttelsesinteresser skal revideres, så de lever op til statens nye krav til kommunerne om udpegning af Grønt Danmarkskort, som skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og derigennem sikre dyr og planters levesteder og spredningsveje i landskabet. Udvalgene skal godkende oplægget til temaets indhold i forhold til indarbejdelse i kommuneplan 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- oplægget til tema for Grønt Danmarkskort godkendes til indarbejdelse i forslag til kommuneplan 2020

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. september 2019:

Udsat.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog den 1. juni 2017 en ændring af planloven, som indebærer, at kommunerne skal foretage en samlet planlægning for naturbeskyttelsesinteresser og Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort er et sammenhængende naturnetværk, som alle kommuner bidrager til med udpegninger i deres kommuneplaner. I kommunernes udpegninger skal både den eksisterende og den potentielle natur indgå, og tilsammen udgør disse udpegninger det grønne danmarkskort. Endvidere skal kommunerne fastsætte retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne.

Grønt Danmarkskort skal forstærke indsatsen for at skabe større og mere sammenhængende naturområder. Et landskab, hvor naturområderne er sammenhængende eller ligger tæt på hinanden, giver mulighed for vandring og spredning af vilde dyr og planter og sikrer en mere robust natur. Ligeledes kan udpegningen skabe grundlag for den rekreative planlægning og fremme, at både dyr og mennesker kan bevæge sig i en rig natur.

Grønt Danmarkskort skal fungere som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der kan anvendes af både kommunen, staten, foreninger og fonde, som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser. Med Grønt Danmarkskort understøttes opfyldelsen af FN's og EU's mål om at standse tabet af biodiversitet inden udgangen af 2020.

Lokale naturråd

Kommunerne skulle i starten af 2018 oprette lokale naturråd til at bistå kommunerne med at udpege områder, der skal indgå i Grønt Danmarkskort. På Bornholm blev naturrådet sammensat af 14 foreninger og organisationer herunder grønne organisationer og landbrugsorganisationer. Naturrådet blev inddraget gennem en række naturrådsmøder, hvor kommunens forslag til kriterier og principper for udpegninger og retningslinjer for Grønt Danmarkskort blev drøftet, og naturrådet kom med kommentarer og anbefalinger. Naturrådets arbejde og anbefalinger er opsummeret i et 'slutprodukt', som kan ses på kommunens hjemmeside [her](#).

Udpegningerne

Grønt Danmarkskort omfatter både de eksisterende naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser samt potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser.

Udpegningen af **den eksisterende natur** består af alle Natura 2000-områder, naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (§ 3-områder), alle arealer med fredsskopspligt, samt større sammenhængende naturfredninger. Tilsammen fungerer disse områder også som eksisterende økologiske forbindelser.

Den potentielle natur består af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Til udpegningen er anvendt en computerbaseret model udarbejdet og anvendt af en række kommuner i trekantområdet, men tilpasset Bornholms landskab og natur, jf. bilag 1 (vejledningen). Herved blev der dannet et grundkort, som efterfølgende er blevet justeret efter de faktiske forhold. I udpegningerne har det haft høj prioritet at sikre, at eksisterende naturområder med særlig værdifuld natur og/eller høj biodiversitet så vidt muligt forbindes via potentielle økologiske forbindelser.

Arealer med oplagt potentiale for naturgenopretning er blevet identificeret ud fra regionskommunens viden og konkrete forslag fra naturrådet. Der er foreslået udpegning af 20 arealer. For hovedparten af disse er der tale om arealer, som i dag er dyrket mark eller ligger i græs, og som potentielt kan genoprettes som engarealer. Et mindre antal arealer kan potentielt genoprettes som søer, vandløb, mose samt overdrev.

Afslutningsvis er forslaget til Grønt Danmarkskort blevet finjusteret for at tage højde for bl.a. byområder, andre interesser i kommuneplanen og lokalplaner samt rekreative interesser.

Resultat

Resultatet af processen bliver et forslag til et revideret naturtema, som bl.a. udgøres af Grønt Danmarkskort, herunder kortlægningen af et sammenhængende netværk af eksisterende natur og økologiske forbindelser samt arealer, hvor der potentielt kan skabes økologiske forbindelser eller genoprettes ny natur, jf. bilag 2 (forslag til Grønt Danmarkskort).

Grønt Danmarkskort vil erstatte udpegningerne i det nuværende naturtema i kommuneplan 2013, jf. bilag 3 (eksisterende naturudpegninger). Sammenlignes de to udpegninger ses det,

at de store linjer i udpegningerne er de samme, men det nye kort er langt mere præcist og retvisende i forhold til de faktiske landskabelige forhold end det eksisterende.

Retningslinjer

Der skal i kommuneplanen i tilknytning til udpegningerne fastlægges **retningslinjer** for,

- at arealer beliggende i Grønt Danmarkskort ikke kan indgå i kommunens udviklingsområder,
- at sikre Grønt Danmarkskort mod indgreb i form af byvækst, veje, og andre tekniske anlæg mv., der kan forringe naturindholdet, levesteder og spredningsveje for vilde planter og dyr, og
- hvordan kommunen skal vægte hensynet til disse områder og for prioritering af kommunalbestyrelsens naturindsats inden for Grønt Danmarkskort.

Det bemærkes, at der fra statens side lægges vægt på, at kommunernes udpegninger for Grønt Danmarkskort ikke kan påføre lodsejerne begrænsninger ift. udnyttelse af mulighederne for landbrugsejendomme, fx til udvidelse af husdyrbrug eller ny bebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU den 7.10.2019

Udvalget ønskede på seneste møde mere information om arealstørrelser på de 20 potentielle naturområder om bredden på spredningskorridorerne. Udvalget ønskede desuden mulighed for at se udpegningerne på digitale zoombare kort.

Link til udpegningerne i zoombart kort:

<https://drift.kortinfo.net/map.aspx?site=Bornholm&page=Kommuneplanforslag>

Ved udpegningen af forslag til Grønt Danmarkskort til kommuneplan 2020 har administrationens mål været at opfylde planlovens bestemmelser vedr. naturbeskyttelsesinteresser og gøre kommuneplanens udpegninger på naturområdet mere retvisende i forhold til de faktiske forhold. Det eksisterende naturtema i Kommuneplan 2013 er meget overordnet udpeget og omfatter både natur- og landskabsinteresser selvom der ikke alle steder er et sammenfald mellem disse interesser. Udpegningen har dermed været uklar og nogle steder misvisende. Ved udpegningen af forslag til Grønt Danmarkskort er naturtemaet derfor blevet nytænket, og landskabsinteresser behandles i et selvstændigt landskabstema.

I kommunens nye udpegninger indgår den eksisterende og den potentielle natur og til sammen udgør disse udpegninger Grønt Danmarkskort. Den **eksisterende natur** udgøres af 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' samt de eksisterende 'Økologiske forbindelser' og **den potentielle** natur udgøres af 'Potentielle naturområder' samt 'Potentielle økologiske forbindelser'.

Der er ved udpegningen af potentielle økologiske forbindelser til grønt Danmarkskort udpeget arealer, som forbinder eksisterende naturområder, og som et 'bufferareal' omkring disse naturområder. Denne buffer illustrerer, at der ofte langs randen af naturområder er et stort spredningspotentiale for dyr og planter, og at der her vil være mulighed for eventuelt at udvide den økologiske forbindelse. Samtidig er der i tråd med det lokale naturråds anbefalinger lagt vægt på, at bufferarealet ikke berører et unødigt stort areal med landbrugsjord, hvor det ikke er oplagt nødvendigt. På baggrund af dette hensyn er der som

standard arbejdet med en bredde på ca. 25 m, som dog i områder med særlige behov er gjort bredere.

Kommuneplan 2013		Forslag til kommuneplan 2020 – Grønt Danmarkskort	
Særlige naturområder - bestående af: <ul style="list-style-type: none"> • Natura 2000 • Fredskov • Beskyttede naturtyper • Fredede områder • Strandbeskyttelseslinje 	171 km ²	Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser – bestående af: <ul style="list-style-type: none"> • Natura 2000 • Fredskov • Beskyttede naturtyper • Større sammenhængende naturfredninger <i>(Fredede arealer og arealer i strandbeskyttelseslinjen uden naturindhold, som ikke er udpeget i modsatning til 2013)</i>	151 km ² (22 km ²)
Interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser	89 km ²	Potentielle økologiske forbindelser	89 km ²
		Potentielle naturområder	2 km ²

I ovenstående tabel er den samlede arealstørrelse af udpegningerne i henholdsvis kommuneplan 2013 og forslag til kommuneplan 2020 gjort op. Udpegningen af 'Særlige naturområder' i kommuneplan 2013 udgør ca. 171 km², mens den sammenlignelige udpegning af 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' (den eksisterende natur) i forslag til Grønt Danmarkskort udgør ca. 151 km². Forskellen i arealstørrelse skyldes, at alle fredede områder samt hele arealet inden for strandbeskyttelseslinjen indgår i udpegningen af 'Særlige naturområder' i Kommuneplan 2013. I den sammenlignelige udpegning af 'Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser' til Kommuneplan 2020 er alle fredningerne blevet gennemgået, så kun fredede arealer med et reelt naturindhold er medtaget i udpegningen af eksisterende natur. Samme udpegningsprincip gælder for arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, hvor rene landbrugsarealer ikke længere indgår i udpegningen.

Udpegningen af 'Interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser' i Kommuneplan 2013 kan sammenlignes med udpegningen af 'Potentielle økologiske forbindelser' i forslag til Kommuneplan 2020. Begge udpegninger udgør ca. 89 km². Herudover kommer arealer foreslået udlagt til potentielle naturområder på i alt ca. 2 km². Tilsammen udgør de den potentielle natur i Grønt Danmarkskort. At landskabsinteresser fremover behandles i sit eget tema og dermed ikke længere indgår som en del af den potentielle natur betyder, at udpegningen af potentiel natur rent visuelt vil syne af mindre i forslag til kommuneplan 2020.

Selv om naturtemaet er gennemgribende revideret og landskabsinteresser overført til eget tema, ses overordnet de samme linjer og mønstre i udpegningen som i de eksisterende udpegninger. Nogle steder er der imidlertid lagt noget til, og andre steder er der skåret noget fra. Især er udpegningerne gjort smallere/mindre i områder med betydelige landbrugsinteresser, der ikke er oplagt som potentiel natur. Til gengæld er der i nogle områder skabt flere forbindelser, og forbindelserne er udlagt mere præcist i områder med mere reelt naturindhold.

Punkt 9: Vurdering af udvalgets mål for 2020

Bilag

Udvalgenes mål for budget 2020 - samlet

Åbent punkt

9 Vurdering af udvalgets mål for 2020

00.01.00P22-0082

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-11-2019	8	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	9	

Hvem beslutter

Social- og Socialudvalget beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal vurdere udvalgets mål for 2020. Derudover skal ØEPU udover egne mål også behandle de mål, som Klima- og Bæredygtighedsudvalget udarbejdede tidligere på året.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter behovet for at ændre i målene vedtaget med budget 2020

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2020:
Drøftet. Der vurderes ikke at være behov for at ændre på målene.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har d. 31. oktober 2019 vedtaget budgettet for 2020. Som bekendt har processen for budgettet og usikkerheden om udligningen betydet, at også målarbejdet i år har antaget en anden form end tidligere.

Udvalgene har med udgangspunkt i ovenstående gået forsigtigt til værks i forhold til målene, idet udvalgene primært har arbejdet videre med målene fra 2019.

Som det fremgår af budgetvejledningen skal målene for 2020 genvurderes i forlængelse af budgetvedtagelsen.

Udvalget bedes derfor med udgangspunkt i budgettet og dialogmødet med administrationen drøfte og vurdere behovet for at ændre i målene for 2020 samt de langsigtede mål.

I vedhæftede bilag er samtlige udvalgs mål for 2020 samlet. Udvalgene drøfter og vurderer egne mål, med undtagelse af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, som udover egne mål også behandler de mål som Klima- og Bæredygtighedsudvalget udarbejdede tidligere på året.

Såfremt udvalget vurderer, at målene for 2020 eller de langsigtede mål skal revideres i forlængelse af udvalgets vurdering, fremsættes ændringerne i en sag på udvalgsrådet i december. Ændringer i målene skal besluttet endeligt på kommunalbestyrelsesmødet i december.

De stående udvalg har haft følgende bemærkninger til deres mål:

Social- og Sundhedsudvalget, den 4. november 2019:

Social- og Sundhedsudvalget fastholder målene vedtaget med budget 2020
Udvalget anbefaler, at når midtvejsevalueringen af ældreanalysen foreligger, genbesøges målene for Social- og Sundhedsudvalget

Børne- og Skoleudvalget, den 5. november 2019:

Drøftet. Udvalget vil gerne følge målenes implementering nøje.

Natur- og Miljøudvalget den 5. november 2019:

Natur- og Miljøudvalget fastholder de nuværende mål for 2020. Udvalget konstaterer, at der arbejdes på flere el-ladestander på Bornholm via EU-Car projekter. Endvidere ønsker udvalget at få udarbejdet et notat omhandlede konsekvenserne af vedtagelsen af budget 2020.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. november 2019:

Drøftet. Udvalget ønsker enkelte justeringer.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Erhvervspolitik

Bilag

Ramme for en erhvervspolitik for Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

10 Erhvervs politik

24.00.00P22-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	10	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med kommunalbestyrelsens temamøde den 23. maj 2019 er der blevet arbejdet videre med et oplæg til en erhvervs politik i 1. version. Oplægget er i første omgang en ramme for arbejdet med erhvervslivet, der løbende skal revideres og opdateres.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

a) at den erhvervs politiske ramme og den videre proces godkendes

b) at det besluttet om det er Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget eller kommunalbestyrelsen der skal afholde dialogmødet med erhvervslivet 23. januar 2019

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Ad a) Anbefales

Ad b) Det anbefales, at det er Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, der afholder dialogmødet i januar 2020. Der arbejdes på at finde en anden dato.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit temamøde den 23. maj 2019 at der skulle arbejdes videre med udviklingen af en erhvervs politik. Der er hen over sommeren nedsat en arbejdsgruppe bredt i BRK og med deltagelse af BCB med at få en 1. version klar til at fastsætte en ramme for arbejdet med erhvervslivet. Arbejdet er foregået med deltagelse fra Center for Regional udvikling, It og Sekretariat, Center for Job, uddannelse og rekruttering, Center for Natur og miljø, erhvervschefen og direktionen. Arbejdet har taget sit udspring i denne gruppe, da det er de centre der er mest involveret i et samarbejde med erhvervslivet. Centerchefer og erhvervschef har løbende haft en dialog med erhvervslivet omkring ønsker til indhold. Disse ønsker fra erhvervslivet er indarbejdet der hvor arbejdsgruppen mente de gav mening. Den brede involvering med erhvervslivet venter dog til at man politisk har sagt god for den foreslåede ramme.

Rammerne for arbejdet med erhvervsindsatsen.

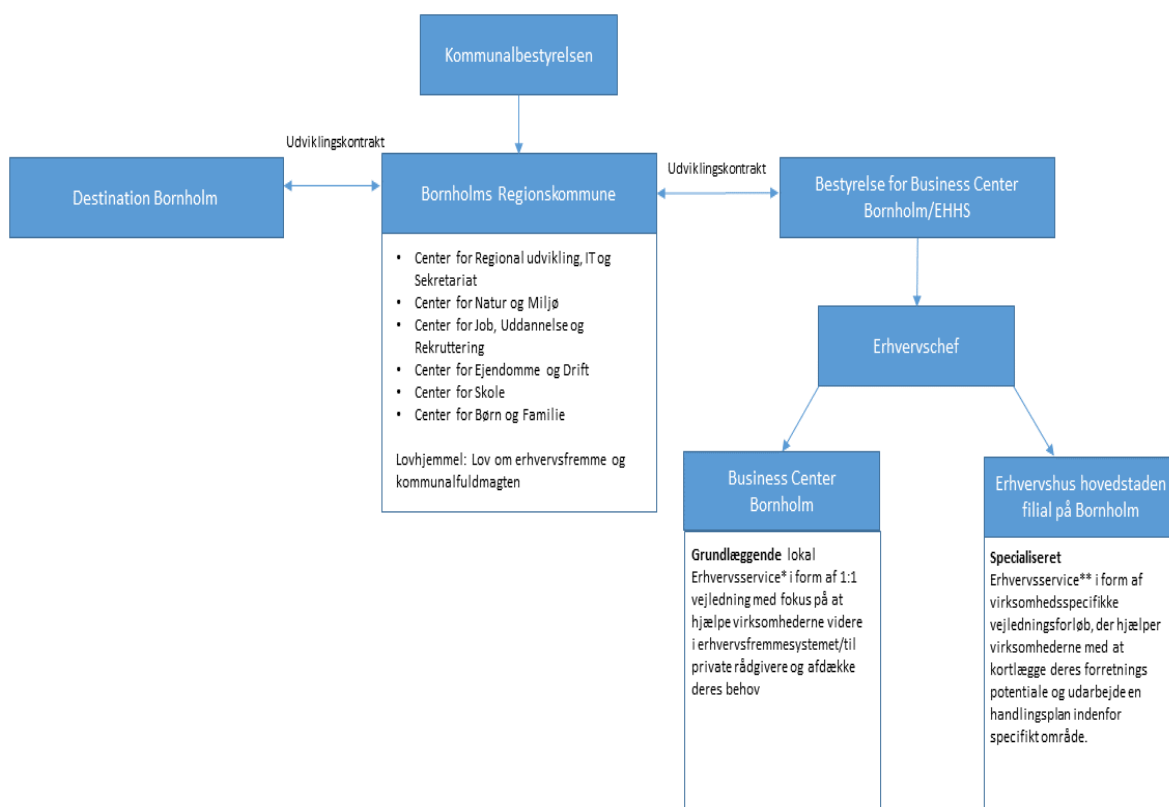
Rammerne for arbejdet med erhvervslivet er fastsat af [Lov om erhvervsfremme](#) og kommunalfuldmagten.

Der foregår samtidig et arbejde med at finde en erstatning for det tidligere erhvervsbrugerråd. Det er vigtigt at der bliver en bred forankring i forhold til erhvervslivet, så både en lille

håndværksvirksomhed såvel som den store industrivirksomhed kan få værdi af at deltage i et brugerråd med BRK.

Der arbejdes også på en mere optimal intern arbejdsdeling for at understøtte erhvervsindsatsen. Grunden til at arbejdet med at kigge på den interne organisering og arbejdsdeling ikke er igangsat endnu, skyldes at den erhvervspolitiske ramme skal danne udgangspunkt for arbejdet. Dette for at sikre, at der arbejdes efter det samme mål. Det er tanken at Bornholms Erhvervsservice skal genopstå, og der arbejdes derfor på et kommissorium for hvordan det skal organiseres og gennemføres. Bornholms Erhvervsservice er den organisering og "En indgang for erhvervslivet" der blev lanceret tilbage i 2015. Arbejdsgruppen har vurderet at det er lettest at genstarte arbejdet med Bornholms Erhvervsservice, så medarbejderne har en ramme for arbejdet. Hjemmeside, telefonnummer og samarbejdsform er allerede på plads og beskrevet. En genstart giver også bedst mening ud fra en økonomisk betragtning, da man kan bygge videre på den eksisterende platform.

For at vise den brede forankring af erhvervsindsatsen kan man i figuren se fordelingen af arbejdet, samt hvad der er af muligheder.

*eksempler: De specialiserede ydelser omfatter eksempelvis vejledning om automatisering og digitalisering, generationsskifte, ny teknologi, innovation, specialiseret organisationsudvikling, eksport, finansiering, internationalisering, nye forretningsmodeller mv.

** eksempler: Kan bestå af information og vejledning om opstart, drift og udvikling af grundlæggende karakter, herunder hjælp i krydsfeltet mellem erhvervsfremmetilbud og kommunernes virksomhedsrettede myndighedsopgaver eller tilbud om mentorordninger. Kollektive arrangementer, som fx informationsmøder, kompetenceudvikling målrettet lokale virksomheders behov for ledelses- og organisationsudvikling, facilitering af samarbejde og netværk mellem lokale virksomheder gerne sammen med erhvervshuse og private aktører.

Tidsplan for arbejdet med erhvervspolitikken

November 2019	Vedtagelse af en overordnet ramme for en erhvervspolitik af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget
November 2019	Vedtagelse af en overordnet ramme for en erhvervspolitik af kommunalbestyrelsen
November 2019 – marts 2020	Der udarbejdes nye udviklingskontrakter med Business Center Bornholm og Destination Bornholm med udgangspunkt i den vedtagne erhvervspolitiske ramme
November – februar 2019	Der arbejdes internt i BRK på et bedre set-up, forretningsgange og processer. Samtidig samles der eksterne input til brug for udarbejdelse af strategi og handlingsplaner.
11. marts 2019	Nye udviklingskontrakter med Business Center Bornholm og Destination Bornholm godkendes af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget
23. Januar 2020, kl. 16-17.30	På baggrund af den erhvervspolitiske ramme inviteres erhvervslivet til et dialogmøde med kommunalbestyrelsen eller økonomi-, erhvervs- og planudvalget omkring den erhvervspolitiske ramme
Januar – februar 2020	Erhvervslivet inddrages bredt i udviklingen af en erhvervspolitik. Hvilke ting giver mening for dem? Erhvervslivets første erfaringer samt ønsker til forbedringer/ændringer
Marts 2020	Erhvervslivets foreslåede ændringer og tilpasninger implementeres, samt udarbejdelse af strategioplæg
April 2020	Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres om arbejdet med at videreudvikle erhvervspolitikken, samt godkender strategioplægget
Maj-september 2020	Der arbejdes videre med at tilpasse og udvikle erhvervspolitikken, samt at udarbejde handlingsplaner for det videre arbejde.
Oktober 2020	2. version af erhvervspolitikken behandles af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen
November 2020	Tilpasninger af resultatkontrakter med Business Center Bornholm og Destination Bornholm med udgangspunkt i version 2 af erhvervspolitikken

De næste skridt i forhold til erhvervs politik version 1

Når politikoplægget er tilpasset og godkendt skal der arbejdes videre med at involvere erhvervslivet, samt gøre det operationelt. Et af de første skridt bliver at få oprettet et eller flere erhvervsbrugerråd der kan tage dialogen direkte med erhvervslivet. Det skal afdækkes i tæt samråd med erhvervslivet hvordan rådstrukturen skal se ud, og hvem der skal deltage i de enkelte råd.

Strategien skal i første omgang bruges til at sætte en retning for det interne arbejde i Bornholms Regionskommune. Der skal ses på interne arbejds gange og processer i forhold til myndighedsbehandling og generel erhvervsunderstøttelse. Spørgsmål som understøttelse af erhvervslivet samt fordeling af ressourcerne er noget af det første der skal analyseres. Dette skal munde ud i, at erhvervslivet kommer til at opleve Bornholms Regionskommune som en samlet enhed.

Et af de første skridt bliver at de centre der arbejder med erhvervsindsatsen skal sikre at politikken forankres i det enkelte center. Centerchefen bliver ansvarlig for implementeringen, samt for løbende at følge op på arbejdet. Det samlende arbejde bliver forankret i direktionen, der også sørger for løbende opfølgning på implementeringen. Politikken er rammen for arbejdet med erhvervslivet, så det er vigtigt at de enkelte centre arbejder målrettet med at få implementeret de strategier og handlingsplaner politikken skal munde ud i. Arbejdet med strategier og handlingsplaner sættes i gang ved godkendelse af politik-oplægget.

Dialogmøde med kommunalbestyrelsen eller økonomi-, erhvervs- og planudvalget

Den 23. januar 2020, kl. 16-17.30 afholder enten kommunalbestyrelsen eller økonomi-, erhvervs- og planudvalget et temamøde med repræsentanter fra erhvervslivet. Tanken er, at det bliver Business Center Bornholms erhvervsråd der står for at invitere de erhvervsinteressenter der skal være med til temamødet. Der skal sættes et maksimum på antal deltagere, samt erhvervsrådet skal sikre så bred repræsentation som muligt, for at hele erhvervslivet kan føle at de er en del erhvervs politikken.

Dialogmødet vil tage udgangspunkt i en række temaer, for at sikre input og dialog om det videre arbejde med den erhvervs politiske ramme. Disse temaer kunne være:

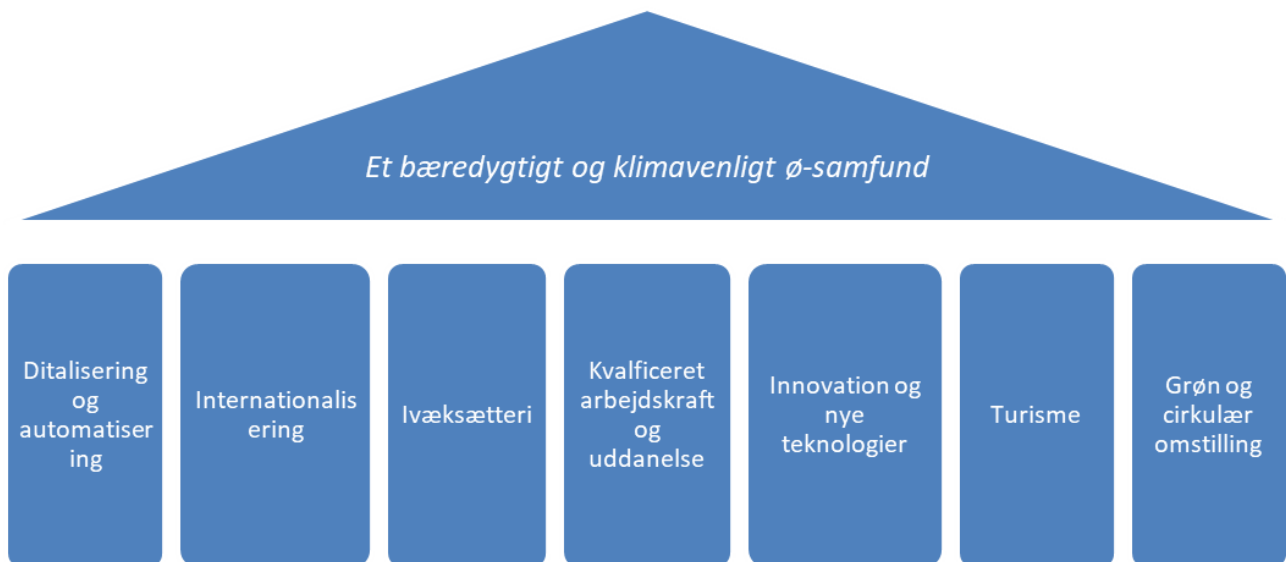
- Iværksætter
- Bæredygtighed
- Digitalisering
- Kvalificeret arbejdskraft

De endelige temaer skal aftales med Business Center Bornholms erhvervsråd for at sikre størst muligt ejerskab både i kommunen og erhvervslivet.

I forbindelse med at der skal udarbejdes nye udviklingskontrakter for Business Center Bornholm og Destination Bornholm bliver politikken det vigtigste styringsparameter. Det er her politikken skal ud og arbejde i direkte forlængelse af hvad BRK ønsker at få ud af de to aktørers berøring med og indflydelse på erhvervslivet. Derfor er det også vigtigt at der i kontrakterne bliver mulighed for løbende at justere deres indsatser, så de står mål med at politikken løbende bliver justeret. Ligeledes skal politikken være styrende for hvordan Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget udmønter de erhvervsfremmemidler de har til rådighed.

Ud ad til skal BCB og Destinationen igennem deres arbejde tage udgangspunkt i politikken. For at sikre en bred forankring skal der også arbejdes på at få forankret politikken, og udviklet den, i samarbejde med erhvervslivet. Der skal findes en form for hvordan dette samarbejde skal foregå.

I arbejdet med strategien er det vigtigt at man tager højde for de områder som den lokale erhvervshus filialbestyrelse har udvalgt som områder de finder er vigtige at understøtte. Disse er:

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Høring af udkast til strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023

Bilag

Høring af udkast til strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023

Åbent punkt

11 Høring af udkast til strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023

24.10.00K04-0032

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	11	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsen har sendt "Strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023" i høring, vil BRK gerne have tilføjet punkter der kan være med til at understøtte den bornholmske regionale udvikling.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender høringssvaret

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Godkendt

Sagsfremstilling

I forbindelse med at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsen har sendt "Strategi for decentral erhvervsfremme 2020-2023" i høring har Bornholm en interesse i at få nogle vigtige input med. Grunden til at disse input ikke er kommet tidligere, skyldes at vi først nu ser den nationale del af strategien. Vi har lokalt arbejdet med den regionale strategi for Bornholm, og har allokert alle ressourcer til at få den i hus. Det er derfor vigtigt at Bornholm kommer med et selvstændigt høringssvar. Dette netop fordi:

- Alle har nu mulighed for at komme med input til den nationale strategi. Bornholm har en sær interesse i at få det med, hvor Bornholm har hentet EU midler hjem tidligere.
- Det vigtigt at få svaret omkring multifunding og LAGen bragt videre. Her kan der være mulighed for at få trukket flere midler til Bornholm, som uddeles lokalt.
- Vigtigt at bornholmske interesser ikke drukner i et samlet høringssvar fra Hovedstaden.

Det drejer sig om at få specifik nævnt South Baltic programmet, nabolande og regionerne i den sydlige del af Østersøen, samt at vi har mulighed for at tiltrække flere midler til LAG Bornholm igennem Strukturfondene.

Høringssvaret er vedhæftet som bilag.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Dispositionsoversigt regionale midler 2020

Åbent punkt

12 Dispositionsoversigt regionale midler 2020

24.00.00000-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	12	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på deres møde den 20. december 2018 en fordeling af de regionale midler for 2019. Der orienteres her om hvor mange midler der er disponeret af de regionale puljer for 2019, hvor mange midler der er overført til 2020 samt en oversigt over midlerne der er disponeret i årene 2020, 2021 og 2022

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget tager orienteringen til efterretning

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Taget til efterretning

Sagsfremstilling

Regionale puljer

Da der forventes at indgås en tre årig kontrakt med henholdsvis Business Center Bornholm og Destination Bornholm er her en oversigt over den budgetmæssige fordeling af de regionale pulje midler for årene 2020, 2021 og 2022.

Puljen "udviklingsdrift" fordeles til udviklingskontrakterne med Business Center Bornholm og Destination Bornholm. Beløbene blev fastsat efter en 10 % reduktion i forbindelse med ny Lov om erhvervsfremme. Beløbene skal PL fremskrives. Dette gøres med udgangspunkt i 2020.

Udviklingsdrift			
DB	2.425.950	2.425.950	2.425.950
BCB	3.024.450	3.024.450	3.024.450
I alt	5.450.400	5.450.400	5.450.400

Alle tal er 2020 tal.

Desuden modtager Destination Bornholm og Business Center Bornholm også kommunale midler.

Destination Bornholm modtager:

	2020	2021	2022
Turistinformation	3.009.655	2.471.655	2.471.655
Internetportaler	162.301	162.301	162.301

I alt modtager Destination Bornholm i 2020 5.597.906 kr. og fra 2021 5.059.906 kr. årligt (2020 tal) fra Bornholms Regionskommune.

Business Center Bornholm modtager årligt 1.237.730 i kommunale midler. Dette giver et samlet tilskud fra Bornholm Regionskommune på 4.262.180 kr. årligt (2020 tal).

De tre nuværende puljer til uddannelses, kultur og regionale tiltag erstattes af en pulje, kaldet den regionale pulje. Der vil fremadrettet være afsat 3.498.482 kr. (2020 tal) om året. Der er et separat punkt på til mødet i dag, der kommer med et oplæg til kriterier, frister og andet relevant.

Det skal også bemærkes at BRK i 2020 forventes at modtage et engangsbeløb på 4,2 mio. kr. af Erhvervsstyrelsen til medfinansiering af tilskuddene til Business Center Bornholm og Destination Bornholm i 2019.

Størsteparten af midlerne for 2019 er disponeret. Der sker dog for største part af projekterne ikke reelle udbetalinger før 2020. Puljerne var til sammen på 3.070.500 i 2019. Der overføres 30.500 fra 2019 til 2020 puljen.

Der er indkommet en ansøgning fra Business Center Bornholm om projekt "Faglært er fedt". Dette projekt tager udvalget stilling til i en separat sag på dagens møde. Det ansøgte beløb er indarbejdet i økonomioversigterne, så man kan se den umiddelbare økonomiske effekt ved at imødekomme ansøgningen.

Da vi i forbindelse med projekt "Bæredygtig Bundlinje Bornholm" forpligtede os til at være medlemmer af Gate 21 i projektets løbetid, skal der betales kontingent til og med 2020.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget ompriorerede 10 timer om ugen fra Bright Green Island indsatsen til arbejdet med World Craft Region. Dette gjorde de på deres møde den 21. november 2018. Ved indgåelsen af budget 2020 har man valgt at reducere i ressourcerne til arbejdet med BGI. Da BGI midlerne oprindeligt løb til og med maj i 2020, er timerne lagt over i denne pulje. Udvalget kan forvente at der i løbet af 2020 kommer en ansøgning fra WCR i forhold til den fremtidige organisering og udvikling af WCR på Bornholm. Det bliver styregruppen for WCR der kommer til at stå som afsender af ansøgningen.

Medlemskabet af madfællesskabet, som Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte på deres møde den 7. oktober 2019, er også indarbejdet i oversigten.

Dispositionsoversigt regionale midler	2019	2020	2021	2022
Faglært er fedt		600.000	600.000	600.000
Gate 21	-	160.000		
World Craft Region (10 timer om ugen)	-	55.000		
Boost Bornholm (Udd. pulje og frie midler)	2.000.000			
WCR (kulturpulje)	500.000			
Glas Biennalen (kulturpulje)	500.000			
Madfællesskabet	40.000	40.000	40.000	40.000
Forbrugt i alt	3.040.000	855.000	640.000	640.000
I alt til rådighed	3.070.500	3.528.982	6.172.464	9.030.946
Til rådighed / overføres til næste år	30.500	2.673.982	5.532.464	8.390.946

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 13: Ansøgning Faglært er fedt

Bilag

Faglært er fedt

Åbent punkt

13 Ansøgning Faglært er fedt

24.10.11Ø40-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	11-09-2019	16	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	13	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Business Center Bornholm har via Resonans Kommunikation indsendt en ansøgning om medfinansiering til projekt "Faglært er fedt". Projektet har en samlet sum på 4.015.000 kr. BCS søger om medfinansiering til projektet, fra BRK, på 1,8 mio. kr.

Projektet er sat til at starte 1. januar 2020, og løber indtil udgangen af 2022

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter om de vil bevilge en medfinansiering på 1,8 mio. kr. af de regionale midler til projekt "Faglært er fedt"

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. september 2019:
Genoptages efter budgettets vedtagelse.

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter om de vil bevilge en medfinansiering på 1,8 mio. kr. af de regionale midler til projekt "Faglært er fedt"
- b) At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender at projektet er flyttet, så det starter 1. april 2020 og afsluttes 1. april 2023 samt at bevillingen er betinget af, at der findes finansiering til hele projektet.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Godkendt og finansieret med årligt 600.000 kr. fra og med 2020

Sagsfremstilling

Faglært er fedt, er et tiltag fra Business Center Bornholm, der vil gennemføre en række aktiviteter målrettet ungdomsuddannelserne og de bornholmske virksomheder. Der vil være følgende fokus i projektet:

- At få flere til at se de mange muligheder og kvaliteter ved en erhvervsfaglig uddannelse og et arbejdsliv som faglært
- At flere gennemfører hovedforløbet af den erhvervsuddannelse, de er begyndt på

Projektet gennemføres som et pilotprojekt på Bornholm. Efter endt projekt skal det gerne kunne skaleres til resten af Danmark.

Projektet arbejder ud fra fem teser:

1. Erhvervsuddannelserne og de faglige erhvervs lave prestige skyldes myter - Projektet vil bygge videre på initiativer, der allerede er udviklet. Dette kunne være arbejdet der er lagt i projekt "Bedre erhvervsuddannelser" eller "Praktikpladsgaranti"
2. De unge er åbne og identitetssøgende - Der skal udarbejdes en kampagne, der målrettes den enkelte målgruppe - grundskole, 18-25 år og 25+ uden uddannelse. Kampagnens budskaber om faglært arbejde skal kunne give mening inden for et moderne ungdomsliv. Skal kunne vise kvaliteterne ved en erhvervsuddannelse.
3. Gruppen af 25+ har fokus på vilkår og fremtiden - Vil i samarbejde med relevante interessenter udvikle særlige tilbud/pakker til denne målgruppe. Vil i sær slå på attraktiviteten af at være voksenlærling.
4. Lokal forankring er nødvendig - Målgrupperne har brug for lokalt forankret kommunikation for at de kan se sig selv ind i det. Slå på at der står et nyt og moderne Campus Bornholm der huser alle ungdomsuddannelser, samt at der er et overskud af praktikpladser på Bornholm.
5. Arbejdspladsen og eleverne skal lære hinanden bedre at kende og finde sammen i et positivt arbejde - en målrettet indsats der involverer faglige brancheorganisationer og virksomheder. der er godkendt til at tage elever. Projektet vil løbende evaluere virksomhedernes oplevelser, deres elever og praktikforløb.

For at kunne se virkningen af arbejdet satser projektet på 6 indsatses:

1. Opmærksomhed - her er målet af skabe opmærksomhed omkring det fede ved at vælge den faglige vej.
2. Information og oplevelser - her er målet at lave materiale og positive oplevelser med en lokale vinkel. Dette for at målgrupperne skal kunne se sig ind i det.
3. Rollemodeller - projektet tilknyttes et korps af trænede rollemodeller, der selv er i gang med en faglig uddannelse.
4. Praktikpladsgaranti-ordning - indsatsen "Praktikpladsgaranti på Bornholm" videreføres.
5. Uddannelse af virksomheder - virksomhederne skal klædes bedre på til at tage i mod eleverne, sikre en god opstart og et positivt forløb.
6. Support til virksomheder - virksomhederne skal være bedst muligt klædt på til at tage godt imod en elev.

Projektet bygges op som et lille skala projekt, som man bagefter kan tilpasse og anvende i resten af Danmark.

Tænketanken DEA står for at lave analyser og dokumentation, dataindsamling om indsatses og en samlet analyse til sidst.

Bag projektet står følgende interessenter:

- Bornholms Regionskommune
- Business Center Bornholm
- Center for Regional- og Turismeforskning
- Tænketanken DEA
- Campus Bornholm
- Resonans Kommunikation

Projektet skal starte i 2020 og forventes afsluttet i 2022.

Projektets budget

Aktivitet	2020	2021	2022	I alt
1. Projektledelse og administration	100.000	100.000	100.000	300.000
2. Virksomheds- og uddannelseskonsulent	500.000	500.000	500.000	1.500.000
3. Analyser og evalueringer	225.000	225.000	225.000	675.000
4. Opmærksomhedsvideoer til SoMe - produktion/distribution	90.000	90.000	90.000	270.000
5. Videnshub (web) - udvikling/vedligeholde	40.000	20.000	20.000	80.000
6. Informationsmaterialer	60.000	20.000	20.000	100.000
7. Virksomhedsbesøg/praktik: Idéudvikling og drift	30.000	20.000	20.000	70.000
8. Rollemodeller: Rekruttering, træning og drift	25.000	15.000	15.000	55.000
9. Koncept/materialer - uddannelse af virksomheder	40.000	20.000	20.000	80.000
10. Støtte til virksomheder: Koncept og værktøjer	45.000	25.000	25.000	95.000
11. PR og projektkommunikation	180.000	180.000	180.000	540.000
12. Klargøring og kommunikation af resultater og løsninger til skalering	0	0	250.000	250.000
I alt	1.335.000	1.215.000	1.465.000	4.015.000

Finansiering

Projektet søges samfinansieret af Nordea-fonden og de regionale udviklingsmidler.

Pkt. 1 + 2 søges finansieret af de regionale udviklingsmidler. I alt 1.800.000 over en treårig periode.

Pkt. 3 – 12 søges finansieret af Nordea-fonden. I alt 2.215.000 over en treårig periode.

Vurdering

Det vurderes, at projektet vil være med til at løfte visionen om, at vi skal være 42.000 bornholmere i 2028. Her kan projektet spille ind i visionen om at skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028. Dette satser projektet på at gøre ved at fastholde virksomhederne i en praktikpladsgaranti, der gør, at de er villige til at oprette flere praktikpladser. Projektet satser også på at få flere til at vælge en erhvervsuddannelse og kan dermed have held til at få flere unge til at blive på Bornholm. Projektet er bredt forankret på Bornholm blandt virksomheder, uddannelsesinstitutioner og kommune. Projektet spiller også godt ind i tanken om Bornholm som "test-ø".

Det skal dog bemærkes, at dele af projektet allerede i dag finder sted eller skulle finde sted. Bornholms Vækstforum har tidligere medfinansieret Socialfondsprojektet "Bedre erhvervsuddannelser" med 3,2 mio. kr., som blandt andet har til opgave at promovere erhvervsuddannelserne og målrettet vejledning før uddannelse med tiltag som "mor møder mester" og elevambassadørkorps. Der arbejdes også med målrettede forløb under uddannelsen som mentorer og håndholdt vejledning. Det er vigtigt, at de to projekter tænkes sammen, og man koordinerer, hvordan projekterne løfter indsatserne.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om 1,8 mio. kr. i medfinansiering. Disse midler kan bevilges på en af følgende måder:

Uddannelsespuljen 1 mio. kr. (der vil ikke være flere midler i puljen for 2019). Regionale midler 0,8 mio. kr. (der vil være 270.500 kr. tilbage i puljen for 2019). I alt 1,8 mio. kr.

Eller

Uddannelsespuljen 1 mio. kr. (der vil ikke være flere midler i puljen for 2019). Fastfrosne midler 0,8 mio. kr. (der vil være 600.000 kr. tilbage af de fastfrosne midler). I alt 1,8 mio. kr.

BRK vil i dette projekt medfinansiere 47 % af det samlede projekt budget. Det er en forudsætning for bevillingen af den resterende medfinansiering på 53% opnås fra Nordea Fonden.

Hvis man vælger at bevilge denne ansøgning er der ikke midler til at imødekomme ansøgningen fra projekt "Boost Bornholm"

Supplerende sagsfremstilling ØEPU den 20. november 2019

Budgettet for 2020 er nu vedtaget, og ansøgning tages op til ny vurdering.

Bevillingen er betinget af, at der opnås medfinansiering til det samlede projekt. Opnås den samlede projektsum ikke, bortfalder denne bevilling.

Projektet ønsker at ændre projektperioden til at være fra 1. april 2020 til 1. april 2023.

Punkt 14: Destination Bornholm udviklingskontrakt 2020

Åbent punkt

14 Destination Bornholm udviklingskontrakt 2020

24.05.10Ø40-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	14	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Destination Bornholms udviklingskontrakt med Bornholms Regionskommune udløb med udgangen af 2018. Kommunalbestyrelsen valgte på deres møde den 20. december 2018 at forlænge kontrakten til og med 2019. Kontrakten omkring turistinformationerne udløber med udgangen af 2019. Grundet den forsinkede budgetlægning for 2020 er arbejdet med kontrakterne blevet udskudt, og udvalget skal i den forbindelse tage stilling til at forlænge kontrakten til at omfatte 1. kvartal af 2020, samt en tidsplan for at få en ny kontrakt på plads.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender at forlænge de nuværende kontrakter til at gælde for første kvartal 2020
- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender den fremlagte tidsplan, og at udvalget inviterer Destination Bornholm bestyrelse og direktør til dialogmøde den 15. januar 2020 fra 15.30 til 16.45

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt inden for den politisk vedtagne økonomiske ramme for 2020.

Sagsfremstilling

I forbindelse med at Destinations udviklingskontrakt og kontrakten for turistinformationerne udløber, skal der udarbejdes nye kontrakter for begge af de områder Destination Bornholm står for i dag.

Arbejdet med de nye kontrakter er blevet forsinket af, at budgetprocessen har foregået senere end normalt.

For at få det bedst mulige ud af arbejdet med de nye kontrakter foreslås det derfor at de nuværende kontrakter for både Destination Bornholm og turistinformationer forlænges til at gælde for 1. kvartal 2020. Inden kvartalet er slut vil der blive lagt nye kontrakter op til politisk behandling.

Da Destinations bestyrelse er ved at udarbejde deres strategi for turismeindsatsen, er det vigtigt at arbejdet med kontrakten og strategien synkroniseres. Her gælder det både de tanker og ideer Destination Bornholms bestyrelse har, men også kommunalbestyrelsens vision med visionsspor.

Det er samtidig vigtigt at man kigger på opbygning af kontrakt med indhold og handlingsplaner med nye øjne. Dette skal især ses i lyset af, at det tidligere var Bornholms Vækstforum der udarbejdede kontrakterne. Nu skal de tænkes med i en bredere kommunal kontekst, samt at man skal kunne se kommunalbestyrelsens vision

Den økonomiske ramme der er afsat til arbejdet med Destination Bornholm og turistinformationerne ser sådan her ud:

Alle tal er 2020 tal	2020	2021	2022
Turistinformation	3.009.655	2.471.655	2.471.655
Internetportaler	162.301	162.301	162.301
Destinationsudvikling	2.425.950 (PL udgangspunkt)	2.425.950	2.425.950

Nedgangen i tilskud til turistinformation skyldes den kommunale budgetaftale for budget 2020, hvor turistinformationerne i Hasle, Åkirkeby og Svaneke lukkes. Differencen fra 2020 til 2021 skyldes bundne omkostninger i de tre turistinformationer i 2020.

Tidsplanen der arbejdes efter ser sådan her ud:

Dato	Deltagere	Indhold
4. november 2019	BRK direktør og DB direktør	Forventninger til indholdet i kontrakten og snitflade mellem kontrakt og årlige handlingsplaner
Uge 50	BRK direktør og DB formand	Opsamling på første udkast til kontrakt og handlingsplan for 2020
15. januar 2020	ØEPU og DB bestyrelse + direktør	Dialogmøde omkring indholdet i kontrakt og handlingsplan 2020
Februar 2020	DB bestyrelsen	Endelig godkendelse af kontraktudkast og handlingsplan 2020
11. marts 2020	ØEPU	Godkendelse af endelig kontrakt og handlingsplan 2020 med Destination Bornholm

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Business Center Bornholm udviklingskontrakt 2020

Åbent punkt

15 Business Center Bornholm udviklingskontrakt 2020

24.10.00Ø40-0038

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	15	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Business Center Bornholms udviklingskontrakt med Bornholms Regionskommune udløb med udgangen af 2018. Kommunalbestyrelsen valgte på deres møde den 20. december 2018 at forlænge kontrakten til og med 2019. Grundet den forsinkede budgetlægning for 2020 er arbejdet med kontrakterne blevet udskudt, og udvalget skal i den forbindelse tage stilling til at forlænge kontrakten til at omfatte 1. kvartal af 2020, samt en tidsplan for at få en ny kontrakt på plads.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender at forlænge den nuværende kontrakt til at gælde for første kvartal 2020
- At Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkender den fremlagte tidsplan

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt inden for den politisk vedtagne økonomiske ramme for 2020

Sagsfremstilling

I forbindelse med at Business Center Bornholms udviklingskontrakt, skal der udarbejdes ny kontrakt.

Arbejdet med de nye kontrakter er blevet forsinket af, at budgetprocessen har foregået senere end normalt.

For at få det bedst mulige ud af arbejdet med de nye kontrakter foreslås det derfor, at den nuværende kontrakt forlænges til at gælde for 1. kvartal 2020. Inden kvartalet er slut vil der blive lagt en ny kontrakt op til politisk behandling.

Da Bornholms Regionskommune er ved at udarbejde en ramme for en erhvervspolitik, er det vigtigt at arbejdet med kontrakten og politikken synkroniseres. Her gælder det både de tanker og ideer Business Center Bornholms bestyrelse har, men også kommunalbestyrelsens vision med visionsspor samt rammen for en erhvervspolitik.

Det er samtidig vigtigt at man kigger på opbygning af kontrakt med indhold og handlingsplaner med nye øjne. Dette skal især ses i lyset af, at det tidligere var Bornholms

Vækstforum der udarbejdede kontrakten. Nu skal de tænkes med i en bredere kommunal kontekst, samt at man skal kunne se kommunalbestyrelsens vision

Den økonomiske ramme der er afsat til arbejdet med Business Center Bornholm ser sådan her ud:

År (alle tal er 2020 tal)	2020	2021	2022
Regionale midler	3.024.450 (PL udgangspunkt 2020)	3.024.450	3.024.450
BRK midler	1.237.730	1.237.730	1.237.730
I alt	4.262.180	4.262.180	4.262.180

Tilskuddet der vedrører BRK midler er justeret efter budgetaftalen for 2020. Det betyder at beløbet er reduceret med 1.015.000 kr. årligt i 2020 tal.

Der arbejdes ud fra denne tidsplan:

Dato	Deltagere	Indhold
14. november 2019	BRK direktør og Erhvervschef	Forventninger til indholdet i kontrakten og snitflade mellem kontrakt og årlige handlingsplaner
18. december 2019	BCB bestyrelsesmøde	Drøftelse af tidsplan, økonomiske ramme og 1. kvartal 2020
23. januar 2020	KB/ØEPU og Erhvervslivet	Temamøde om Erhvervspolitikken
Februar 2020	BRK direktør og Erhvervschef	Endelig dialog omkring indholdet i kontrakten
Februar 2020	BCB bestyrelsen	Endelig godkendelse af kontraktudkast og handlingsplan 2020
11. marts 2020	ØEPU	Godkendelse af endelig kontrakt og handlingsplan 2020 med Destination Bornholm

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Offentliggørelse af lokalplanforslag 104 for et sommerhusområde i Boderne

Bilag

Lokalplanforslag 104

Forslag til kommuneplantillæg 39

Kommuneplanramme 000S30

Åbent punkt

16 Offentliggørelse af forslag til kommuneplantillæg 039 og lokalplanforslag 104 for et sommerhusområde i Boderne

01.02.05P16-0198

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	16	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. maj 2018 at der skulle udarbejdes lokalplan for overførsel af et sommerhusaftaleområde i Boderne til sommerhusområde. Formålet med lokalplanforslaget er at overføre sommerhusaftaleområdet til en zonestatus som sommerhusområde og fastlægge entydige bestemmelser for områdets administration, hvor områdets selvgroede karakter fastholdes. Der skal samtidigt sendes et forslag til kommuneplantillæg i høring, da overførslen til sommerhusområdet er i strid med kommuneplanens hensigt om at overføre området til landzone.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Forslag til kommuneplantillæg 039 og lokalplanforslag nr. 104 for et sommerhusområde i Boderne offentliggøres i 4 uger.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Taget af dagsordenen jf. punkt 1.

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. maj 2018, at der skulle udarbejdes lokalplan for overførsel af et sommerhusaftaleområde i Boderne til sommerhusområde. Lokalplanen overfører den største del af sommerhusaftaleområdet til en zonestatus som sommerhusområde og fastlægger entydige bestemmelser for områdets administration. Dens bestemmelser er også med til at fastholde områdets unikke karakter og natur.

Kommuneplan 2013 specificerer i kommuneplanrammerne for Boderne øst, under zonestatus, "*at området vil med en fremtidig lokalplan udlægges til landzone.*" Det er kun først fornyligt, at der er skabt en mulighed for at overføre et sommerhusaftaleområde i kystnærhedszonen til sommerhusområde gennem udarbejdelse af en lokalplan. Et forslag til et kommuneplantillæg nr. 039 med den tilrettede zonestatus er derfor udarbejdet og er en forudsætning for, at lokalplanforslaget kan sendes i høring.

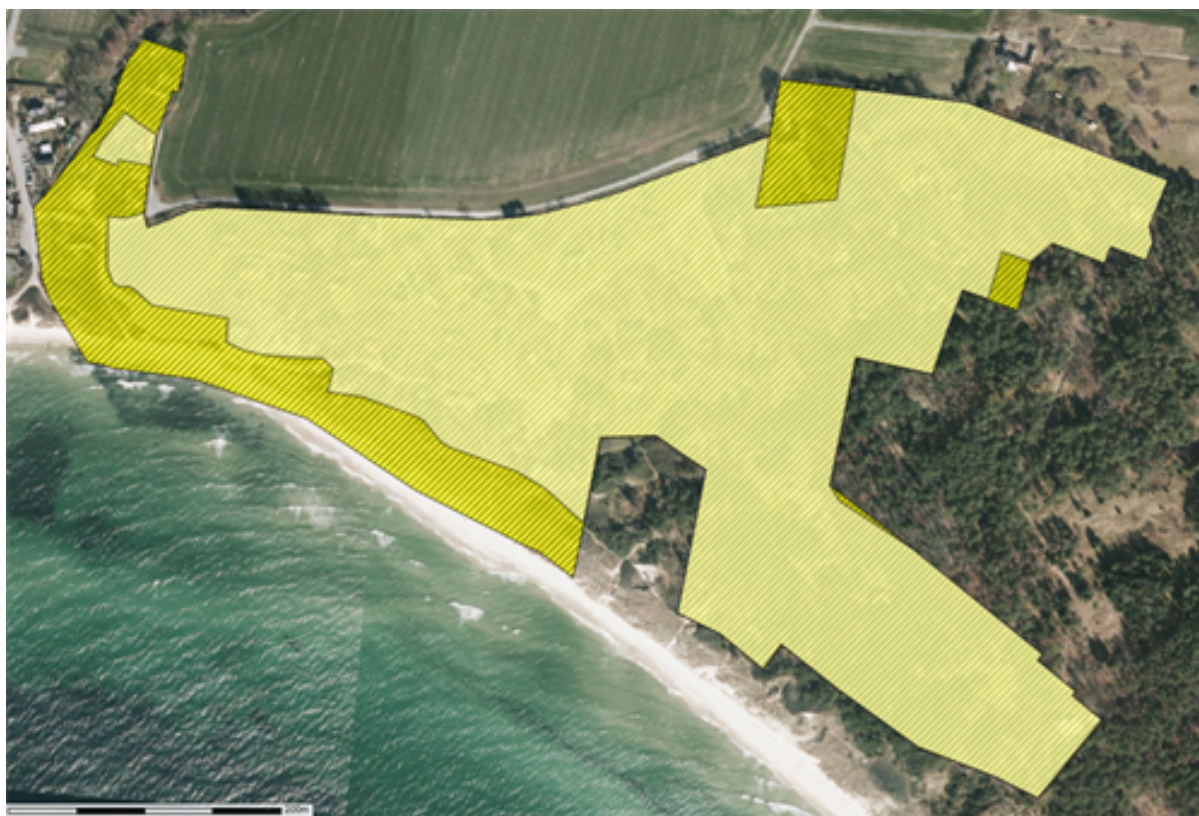
Ifølge planlovens § 23c kan kommunalbestyrelsen undlade at indkalde ideer og forslag forud for vedtagelse af et kommuneplantillæg ved mindre ændringer i en kommuneplans rammedel, der ikke strider mod planens hovedprincipper, samt ved uvæsentlige ændringer i planens

hovedstruktur. Der er her tale om en mindre ændring i kommuneplanens rammedel, da hverken rammens geografiske udstrækning, anvendelse eller bebyggelsesforhold ændres og derfor indkaldes der ikke idéer og forslag til dette kommuneplantillæg.

Efter en længerevarende borgerinddragelsesproces, som inkluderede en række møder med grundejerforeningen, afholdelse af et borgermøde og dialog med flere grundejere, blev lokalplanområdet på ca. 16 ha afgrænset for at inkludere de allerfleste matrikler i Bodernes sommerhusaftaleområde. På kortet nedenfor ses lokalplanområdet (de 2 lysegule områder) i forhold til aftaleområdet (skraveringen). Der udelades de matrikler, som ikke er:

- sommerhusmatrikler,
- friarealer ejet af Bodernes grundejerforening
- historisk forbundet til sommerhusklyngens opståen,
- inden for det af kommuneplanen planlagte område.

Der medtages heller ikke de matrikler, hvis administration er omfattet af en anden lovgivning, således at bebyggelse eller ændret anvendelse vil kræve en eller flere dispensationer fra myndigheder og således ikke vil kunne styres af lokalplanlægning.

De ejendomme og matrikler, som ikke er medtaget, vil beholde deres nuværende status i sommerhusaftaleområdet som enten fritidshus- eller helårshus i landzone eller offentligt tilgængeligt strandareal. Statussen som sommerhusaftaleområde ophæves ved vedtagelse af den kommende kommuneplan.

Lokalplanen overfører de ejendomme, som ligger inden for afgrænsningen, fra landzone til sommerhusområde. Således fjernes planlovens §35 krav om landzonetilladelse for al ny bebyggelse, nedrivning af eksisterende beboelse samt ændringer i anvendelsen af eksisterende bebyggelse og ubebyggede arealer. Eksisterende helårsbeboelse må gerne fortsætte i helårshusene.

For at bevare bebyggelsens kendetegnende forskellighed, er bestemmelserne rummelige, hvad angår bebyggelsens udseende og placering på matriklen, så længe grunden ikke er omfattet af bestemmelserne for strandbeskyttelse jf. naturbeskyttelsesloven. Imidlertid, for at bevare lokalplanområdets karakter, må der ikke ske yderligere udstykning og grundene må hverken afgrænses med levende eller fast hegn. Fællesarealerne bevares som fællesareal, som er tilgængelige for alle, hvor tilstand og anvendelse ikke må ændres. Ligeledes, for at undgå, at området får præg af et parcelhusområde, må husene ikke fremstå med blank mur men enten behandles eller beklædes.

Generelt for hele området er, at større terrænændringer ikke er tilladt, naturtilstandene ikke må ændres og grundene ikke må befæstes. Disse bæredygtige initiativer er bl.a. med til at sikre biodiversitet og afledning af vand.

Link til forslag til kommuneplantillæg 039

<http://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/dkplan/dkplan.aspx?pageId=986>

Link til lokalplanforslag 104

<https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/23#/lokalplanid/309>

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 17: Status på forprojekt vedrørende Landsstævnestadion i Rønne

Åbent punkt

17 Status på for projekt vedrørende Landsstævnestadion i Rønne

01.11.20G01-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	17	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Udvalget reserverede i 2018 Landsstævnestadion til projektet Game Park Energy, Bornholm. Reservationen udløber til nytår, og der gives derfor en status på projektet.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Regionskommunens deltagelse i projektudvikling indstilles
- b) Reservationen af arealet (Landsstævnestadion i Rønne) ophæves per dags dato

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Godkendt idet arealreservationen dog først ophæves ultimo 2019.

Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte i september 2018, at regionskommunen indgik i partnerskab med Bornholms Energi og Forsyning og Network Communications om udviklingen af et projekt *Game Park Energy*.

Idéen var opførelsen af en såkaldt *game park*, Game Park Energy, Bornholm, hvor de besøgende kunne spille (*game*) sig igennem forlystelser og aktiviteter for samtidig at opnå læring om cirkulær økonomi, energi, jordens ressourcer, og hvordan vi anvender dem. Målet var således at formidle læring inden for en ramme, som understøtter såvel et læringsrum med intelligent leg som et legerum med en høj grad af underholdningsværdi.

Udvalget besluttede derudover at reservere arealet ved Landsstævnestadion i Rønne til formålet, indtil 31. december 2019. Reservationen udløber dermed inden for kort tid.

Det er ikke lykkedes at rejse penge til foranalysen til projekt GameParkEnergy Bornholm indenfor den berammede tid, og på den baggrund lukkes projektet ned på Bornholm. Der har været dialog med mange fonde og potentielle samarbejdspartnere, men grundet projektets omfang og kompleksitet er der ingen, der har ønsket at give penge til foranalysen.

Som konsekvens af dette anbefales det, at reservationen på arealet ophæves per dags dato.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 18: Salgsproces Østre skole

Åbent punkt

18 Salgsproces Østre skole

03.30.05P16-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	18	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

I forlængelse af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets drøftelser af salg af Østre skole arbejdes der i øjeblikket videre med forberedelsen af salgsmaterialet. Udvalget skal på dette møde tage stilling til den overordnede salgsproces for området Østre skole.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget godkender den overordnede salgsproces

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt.

Kirstine van Sabben kan ikke medvirke idet hun foretrækker, at Østre Skoles bygninger forbliver på kommunes hænder med henblik på at bruge bygningerne til "foreningshus", Kulturskole mv. og samlingssted for borgere på Bornholm.

Sagsfremstilling

Udvalget drøftede på det seneste møde salget af Østre skole, og besluttede i forbindelse med dette at sætte området til salg som helhed i en periode på 6 måneder. Forarbejdet til salget er påbegyndt, men området er endnu ikke sat til salg, da alle forudsætninger skal være på plads førend, der kan indgås en aftale med en mægler om salget.

De enkelte dele, der arbejdes med i øjeblikket er bl.a. at skabe en præcis afgrænsning af arealet med udgangspunkt i et par realistiske scenarier for den bebyggelse man kan forvente i området. Vurderingen sker blandt andet med inddragelse af interesser relateret til legepladsen på Sporteren og de arealer, der er udlagt til indkørsel og parkering. Derudover skal overslaget på nedrivningsomkostningerne, som var en del af udvalgssagen i oktober, præciseres yderligere.

Endelig skal de enkelte bygningers værdi vurderes mere detaljeret, således at man, sammenholdt med mulighederne for byggeri, kan danne et samlet billede af muligheder og værdi på Østre skole.

Disse forudsætninger er nødvendige at få på plads inden der indgås en aftale med mægler, og det er også nødvendigt i forhold til investorernes mulighed for at vurdere ejendommens potentialer. Endelig vil forudsætningerne være nødvendige for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i forhold til at vurdere indkomne bud på ejendommen.

Dette får i sagens natur betydning for den overordnede salgsproces. Det forventes, at processen for salget kan være som følger:

November:

- Godkendelse af overordnet salgsproces

December:

- Salgsforudsætninger godkendes endeligt
  - o Arealafgrænsning
  - o Byggeprocent (udgangspunkt)
  - o Værdiansættelse
  - o Dispositionsforslag for arealet
- Igangsættelse af salg/indgåelse af aftale med mægler

December – Juni:

- Salgsproces ved mægler

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 19: Anmodning om forslag til kommuneplantillæg for Østre Skole i Rønne

Åbent punkt

19 Anmodning om forslag til kommuneplantillæg for Østre Skole i Rønne

01.02.05P16-0197

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	19	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 24. juni at indkalde idéer og forslag fra offentligheden i forhold til den fremtidige anvendelse af Østre Skole og de tilhørende sportsarealer. Begrundelsen herfor var at ejendommen er i kommuneplanen omfattet af kommuneplanramme 101.O.01 med anvendelse til offentlige formål som skole. I forbindelse med et salg ønsker kommunen at muliggøre udstykning ejendommen og ændre kommuneplanens anvendelsesbestemmelse, så området kan tages i brug til blandede bolig- og erhvervsformål ved efterfølgende lokalplanlægning. Der har nu været indkaldt ideer og forslag og der er modtaget 15 bemærkninger til forslaget om den foreslåede anvendelsesændring af området.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der udarbejdes et forslag til kommuneplantillæg.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt

Sagsfremstilling

Østre Skole rummer ikke længere en folkeskole. Det er blevet besluttet at sælge bygningerne og det tilhørende areal. Med salget følger også forventningen om, at det ikke længere skal have anvendelse som skole eller 'offentlige formål'. Men hvad skal området da bruges til? Hvilken anvendelse skal området have i fremtiden?

Strategisk helhedsplan for Rønne

Østre Skole området indgår i den strategiske helhedsplan for Rønne, dette er formuleret i forbindelse med visionerne for den nødvendige boligudvikling i Rønne. Her peges blandt andet på muligheden for at omdanne skolen til andre formål, med kontorer i de eksisterende bygninger og nye boliger på boldbanerne. Det vil sige en anvendelse til 'blandet bolig og erhverv'.

Byplanvedtægt

Den eksisterende gældende byplanvedtægt nr. 2 bestemmer at området må anvendes til blandede bolig- og erhvervsformål, men den påtænkte udvikling af området er

lokalplanpligtigt, idet byplanvedtægten ikke lever op til det nutidige krav om entydighed og præcision. Da kommuneplan rammen for lokalplanlægning for området i øjeblikket fastsætter anvendelsen til 'offentlige formål' kræves en ændring af rammen, hvis lokalplanen og områdets anvendelse skal være 'blandet bolig- og erhvervsformål'.

Indkomne ideer og forslag

Gennemgående temaer i bemærkningerne:

- Ønske om lavt byggeri på boldbanerne. Bo 42 ønsker byggeri 2-3-5 plan.
- Kun høje bygninger hvor Østre Skole er i dag.
- Bevar de ældste skolebygninger med anvendelse til evt. kulturhus, kontorerhverv, sundhedshus, administration eller boliger.
- Riv Østre Skole ned og byg boliger her.

Link annonce til indkaldelse af ideer og forslag

<https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/32#/>

Link til indkomne ideer og forslag.

<https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/32#/14670>

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 20: Indsigelses behandling af lokalplanforslag nr. 050T1 for et bolig område ved Smallesund

Åbent punkt

20 Indsigelses behandling af lokalplanforslag nr. 050T1 for et bolig område ved Smallesund

01.02.05P16-0200

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	20	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 11. september 2019 at offentliggøre tillæg nr. 050T1 til lokalplan nr. 050 for en boligbebyggelse ved Smallesund i 4 uger.

Lokalplantillæg nr. 050T1 har nu været offentliggjort i perioden fra den 17. september til den 15. oktober 2019. Der er i perioden indkommet 8 høringsvar.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- Lokalplan nr. 050T1 vedtages endeligt

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt

Sagsfremstilling

En bygherre ønsker at opføre 45 udlejningsboliger på adressen Smallesund 84 i Rønne. Området er på 8600 m² og er lokaliseret i byzone, syd for Smallesund, på en let skrånende grund mellem et kolonihaveområde mod sydvest og Byåen mod nordøst. Mellem Smallesund og lokalplanområdet ligger en mindre parcelhusbebyggelse. På den anden side af Byåen ligger en offentlig cykel/gangsti der igen grænser op til et parcelhusområdet ved Østerled.

Området er omfattet af lokalplan nr. 050 "for et boligområde ved Smallesund i Rønne" som kun tillader 15 boliger. Den ansøgte bebyggelse er i overensstemmelse med den gældende kommuneplanramme. Det ansøgte byggeri med 45 boliger vurderes at være en så væsentlig ændring fra den gældende lokalplan 050 at det udløser lokalplanpligt. Lokalplantillæg nr. 050T1 tilføjer principielt kun den gældende lokalplan nr. 050 et øget antal boliger fra 15 til 45. Øvrige bestemmelser er videreført fra lokalplan nr. 050 til lokalplantillæg nr. 050T1

Administrationen vurderede at lokalplantillægget nr. 050T1, med baggrund i reglerne for den mulige differentierede høringsperiode kunne sendes i 4 ugers offentlig høring.

Indsigelse/bemærkninger

Gennemgående temaer i indsigelserne:

Generelt:

- Pkt. **1.** Der udtrykkes bekymring for øgning af antallet af ungdomsboliger på Bornholm da markedet vurderes mættet p.t.

Administrationens kommentar, bemærkningerne tages til efterretning.

- Pkt. **2.** Der udtrykkes bekymring for trafiksikkerheden på den ca. 5 meter brede adgangsvej til området, når vejstykket skal betjene 45 nye boliger. Det påpeges at der ikke ses mere end 12 parkeringspladser på planens kortgrundlag og dette vurderes for få.

Kommentar: BRK Vejafdeling har vurderet den mulige udvikling og vil i forbindelse med etableringen af ungdomsboligerne, og der skal etableres 1 - 2 vigepladser på vejstrækningen af bygherren. Et nyt vejanlæg ind til boligerne skal enten udvides til minimum 5m eller indbygges et vigespor på strækningen. Samt suppleres med gadebelysning, hæk og hegn, for at imødegå eventuelle trafikale problemstillinger i forbindelse med vejbredden. Parkeringspladser skal jf. planens § 8.4 etableres i overensstemmelse med "Retningslinjer for anlæg af parkeringsarealer på Bornholm" og opfylder dermed kommunens retningslinjer for parkering.

Administrationens kommentar, indsigelserne tages til efterretning.

- Pkt. **3.** Det foreslås at området ikke bebygges men anvendes som grønt- rekreativt område til glæde og gavn for områdets beboere og dyreliv. Flere alternative lokaliteter til ungdomsboliger er foreslået.

Kommentar: Området er i lokalplan nr. 050 for en boligbebyggelse ved Smallesund, bestemt anvendt til bebyggelse med op til 15 boliger. Området kan dermed umiddelbart kan tages i anvendelse med en bebyggelse på op til 15 boliger.

Administrationens kommentar, indsigelsen tages til efterretning.

- Pkt. **4.** Bekymring over bebyggelsesforhold, særligt bebyggelsens omfang, højder m.v.

Kommentar: Lokalplantillæg nr. 050T1 ændrer kun antallet af boliger ikke øvrige bestemmelser i den gældende lokalplan nr. 050.

Administrationens kommentar, indsigelserne tages til efterretning.

Campus Bornholm.

Ungdomsboligerne forventes af styrke uddannelserne og uddannelsesmiljøet på Campus

Administrationens kommentar, det indstilles at bemærkningerne tages til efterretning

Haveforeningen Fælleshåb.

Ønsker tæt hegn mellem kolonihaveforeningen og ungdomsboligerne. Udtrykker bekymring for trafiksikkerheden på områdets ensporede vej.

Administrationens kommentar, se pkt. 2. Det indstilles at lokalplanens § 7 første linje ændres fra "Hegn langs vejen A-A skal ved beskadigelse efter vejanlægsarbejde erstattes med planke- eller raftehegn. – til fra "Hegn langs vejen A-A skal ved beskadigelse efter vejanlægsarbejde erstattes med trådhegn og hækbeplantning.

Det indstilles i øvrigt, at bemærkningerne tages til efterretning og delvist imødekommes for så vidt angår hegning.

Steen Fosberg Pedersen på vegne af Beboerne Smallesund nr. 88, 90, 92 og 94
Udtrykker bekymring for trafiksikkerheden i området samt at området bebygges og ikke længere vil fremstå som grønt område.

Administrationens kommentar, se pkt. 2 og 3

Det indstilles, at bemærkningerne tages til efterretning og ikke imødekommes.

Jesper Jørgensen.

Anbefaler at området skal anvendes som grønt rekreativt klima orienteret areal herunder oversvømmelsesområde. Der udtrykkes bekymring for trafiksikkerheden på adgangsvejen fra Smallesund samt at området ikke rummer de nødvendige parkeringspladser.

Administrationens kommentar, se pkt. 2 og 3.

Det indstilles at bemærkningerne tages til efterretning og ikke imødekommes.

56 naboer i nærområdet

Ønsker det grønne område bevaret med flora og fauna. Oplyser at Byåen kan gå over sine bredder og oversvømme en del af området. Er bekymrede for at nærområdet ved den projekterede bro over Byåen, vil blive anvendt som parkeringsplads af de nye beboeres gæster. Er betænkelige ved de miljøpåvirkninger, ungdomsboligerne kan give omgivelserne.

Administrationens kommentar, se pkt. 2 og 3

Det indstilles, at bemærkningerne tages til efterretning og ikke imødekommes.

Bonnie Marion Holm

Mener at byggeriet vil blive for højt til gene for naboerne samt at hævet ½ m terrasser vil blive til gene for kolonihaverne. Ønsker bebyggelsen placeret på Østre Skole eller på Campusgrunden.

Administrationens kommentar, se pkt. 2, 3 og 4.

Det indstilles, at bemærkningerne tages til efterretning og ikke imødekommes.

Morten Blem

Bekymrer sig om trafiksikkerheden i området. Ønsker fortov og bedre vejbelysning.

Administrationens kommentar, se pkt. 2.

Det indstilles, at bemærkningerne tages til efterretning og ikke imødekommes.

Boligforeningen Bo 42

Det påtænkte byggeri af 45 ungdomsboliger vurderes at burde afvente nogle år, da er af den opfattelse at markedet er dækket ind, og man derfor bør vurdere udviklingen i behovet for yderligere ungdomsboliger.

Administrationens kommentar, se pkt. 1, det indstilles at indsigelsen tages til efterretning.

Link til indkomne indsigelser og bemærkninger

<https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/23#/lokalplanid/334/14335>

Link til lokalplantillæg nr. 050T1

<https://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/plan/23#/lokalplanid/334>

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 21: Forslag til tillæg til spildevandsplan - Smallesund

Bilag

Forslag til tillæg til spildevandsplanen

Åbent punkt

21 Forslag til tillæg til spildevandsplan - Smallesund

06.00.05P15-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-11-2019	4	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	21	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget, indstiller
Økonomi- og Planudvalget, indstiller
Kommunalbestyrelsen, beslutter

Resumé

En bygherre ønsker at opføre 45 ungdomsboliger på Smallesund 84, hvor der i dag er et naturområde. Matriklerne er ikke planlagt kloakeret i spildevandsplanen, og det er derfor nødvendigt at udarbejde et tillæg til spildevandsplanen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- forslag til tillæg til spildevandsplan: "Spildevandskloakering af boligområde ved Smallesund" med tilhørende SMV-screening godkendes og sendes i 8 ugers offentlig høring.

Natur- og Miljøudvalget den 5. november 2019:
Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Området inddrages i spildevandskloakeret opland. Det betyder, at Bornholms Spildevand A/S skal modtage spildevandet, mens grundejer selv skal håndtere tag- og overfladevand. Spildevandet skal ledes til Rønne renseanlæg.

Forslaget til tillæg til spildevandsplanen skal i 8 ugers offentlig høring efter godkendelse af Kommunalbestyrelsen, hvorefter tillægget kan vedtages af kommunalbestyrelsen, efter behandling af eventuelle høringssvar.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 22: Folkemødet - revideret partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Foreningen Folkemødet

Bilag

Bilag 1 - Aftalen 2019 - Revideret Partnerskabsaftale underskrevet af Foreningen 03-10-2019

Bilag 2 - Aftalen 2016 - Eksisterende Partnerskabsaftale, Foreningen Folkemødet og BRK af 28-04-2016

Bilag 3 - Sammenligning af Aftalen 2016 og Aftalen 2019

Bilag 4 – Uddybende bemærkninger til ændringerne mellem Aftalen 2016 og Aftalen 2019

Åbent punkt

22 Folkemødet - revideret partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Foreningen Folkemødet

20.13.00G01-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	22	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

På Kommunalbestyrelsesmødet den 28. april 2016 blev den eksisterende partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Foreningen Folkemødet behandlet og godkendt. Erfaringerne fra de sidste tre Folkemøder har vist et behov for ændringer og præciseringer i aftalen. Foreningen Folkemødets bestyrelse har den 3. oktober 2019 godkendt den reviderede partnerskabsaftale. Den reviderede aftale er underskrevet af foreningens formand og direktør, og fremsendt til Bornholms Regionskommune d. 28. oktober 2019.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at den reviderede partnerskabsaftale godkendes.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Den 28. april 2016 godkendte Kommunalbestyrelsen den eksisterende partnerskabsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Foreningen Folkemødet (Aftalen 2016). Aftalen var den første indgået af de to parter. Partnerskabsaftalen beskriver opgavefordelingen og de økonomiske forpligtigelser mellem aftalens parter. Aftalen 2016 været rammen for de sidste tre Folkemøder og har for begge parter medført et ønske om, at Partnerskabsaftalen bliver revideret, da enkelte pkt. er forældede, i og med at der er gennemført en virksomhedsoverdragelse af tidligere medarbejdere fra Bornholms Regionskommune til Foreningen Folkemødet. Endvidere har Foreningen Folkemødet de sidste par år anvendt egne IT-systemer, og der har været et gensidigt ønske om, at aftalen på nogle punkter præciseres. Der er derfor udarbejdet et forslag til en ny Partnerskabsaftale (Aftalen 2019).

Aftalen blev forelagt Foreningen Folkemødets Bestyrelse den 3. oktober 2019. Bestyrelsen har godkendt og underskrevet aftalen, som nu fremsendes til politisk behandling.

De to aftaler, samt en sammenligning af de to aftaler er vedlagt dagsordenen.

Ændringer i forhold til eksisterende Partnerskabsaftale fremgår af bilag 3 med uddybende bemærkninger til ændringerne i bilag 4.

Følgende punkter i Aftalen 2019 ønskes fremhævet:

Vedr. Bornholms Regionskommunes forpligtigelser og ansvar:

Pkt. 3.1.1, hvor BRK fremover kun i videst muligt omfang er forpligtiget til at stille kommunale arealer til rådighed for Foreningen.

Pkt. 3.1.3, hvor BRK fremover kan søge omkostninger til dækning af skader erstattet hos skadevolder, medmindre skaderne er en naturlig følge af Folkemødets afvikling. Skaderne skal være forvoldt forsætteligt eller ved grov uagtsomhed.

Pkt. 3.1.9, omhandler en mere generel forpligtigelse, til at stille medarbejderressourcer til rådighed for Foreningen, hvor Aftalen 2016 forpligtigede BRK til at stille specifikke medarbejderressourcer til rådighed.

Pkt. 3.1.10: Er et nyt punkt, som sikrer, at Foreningen ikke kan iværksætte nye initiativer, der medfører øgede omkostninger for BRK uden forudgående aftale med BRK.

Vedr. Foreningen Folkemødets forpligtigelser og ansvar:

Pkt. 3.2.2: Er en sammenskrivning af Aftalen 2016's pkt. 3.2.2, samt dele af pkt. 3.2.3 omhandlende drift og udvikling af eksisterende og potentielle forretningsområder, samt udvikling og koordinering af programmet til Folkemødet. Sidstnævnte i samarbejde med BRK. Det skal bemærkes, jf. Aftalen 2016's pkt. 3.2.3, at Foreningens forpligtigelse til at godkende arrangørernes events, ikke længere fremgår af aftalen. Juridisk service har vurderet, at det ikke er væsentligt, da Foreningen kan pålægges denne opgave jf. Aftalen 2019's pkt. 3.2.14, hvoraf det fremgår, at Foreningen er forpligtiget til at efterkomme ethvert krav, som den af BRK etablerede og drevne sikkerhedsorganisation måtte stille.

Se også Aftalen 2019's pkt. 3.2.6.

Pkt. 3.2.6: Pkt. første del er ikke ændret indholdsmæssigt i forhold til Aftalen 2016's pkt. 3.2.6, men der er i Aftalen 2019 blevet tilføjet; (Foreningen) "er herunder ansvarlig for hovedscenen samt ansvarlig for egne events". Denne formulering er en omskrivning og fjernelse af Foreningens ansvar for godkendelse af (arrangørernes) events i forhold til Aftalen 2016, jf. ovenstående gennemgang pkt. 3.2.2.

Pkt. 3.2.14: Pkt. første del er ikke ændret indholdsmæssigt i forhold til Aftalen 2016's pkt. 3.2.14, vedr. Foreningens forpligtigelse til at indgå i samarbejdet mellem BRK, Beredskab og politi. I Aftalen 2019 er pkt. udvidet med en forpligtigelse for Foreningen til at efterkomme ethvert krav, som den af BRK etablerede og drevne sikkerhedsorganisation måtte stille, herunder skærpede krav til medarbejdere fra Foreningen, der skal indgå i det sikkerhedsmæssige arbejde.

Pkt. 3.2.16: Er et nyt pkt. hvor Foreningen er ansvarlig for at tegne og opretholde alle nødvendige forsikringer til afdækning af Foreningens risici i "i nærmere aftalt omfang". Sidstnævnte er ikke beskrevet yderligere.

Aftalen 2016's pkt. 3.2.16 omhandlende udvikling af produkter, der relaterer sig til Folkemødet som demokratifestival, som eks. af et politisk højskoleophold i samarbejde med Bornholms Højskole el. lign. udgår af Aftalen 2019.

Pkt. 4 – Overskudsanvendelse

Pkt. var i Aftalen 2016 et underpunkt til pkt. 4 – Finansiering.

Alle pkt. undtagen "Overskudsanvendelse" er udgået af Aftalen 2019. Der er ingen indholdsmæssig ændring af pkt. "Overskudsanvendelse" i forhold til Aftalen 2016.

De øvrige underpunkterne i Aftalen 2016 bestod af:

Pkt. 4.1 - BRK:

Pkt. 4.1.1 – indtægter

Pkt. 4.1.1.1: Alle indtægter for udlejning af kommunale arealer og havneleje tilfalder BRK. Nævnte arealleje er indskrevet i Aftalen 2019's pkt. 3.1.1

Pkt. 4.1.2 – udgifter

Pkt. 4.1.2.1: BRK dækker alle anlægs- og driftsudgifter relateret til BRK's forpligtelser, herunder klargøring af Allinge til Folkemødet, samt lønudgifter til medarbejdere, som stilles til rådighed for Folkemødet.

Pkt. 4.1.2.2: BRK dækker lønudgift til Teknisk Koordinator.

Pkt. 4.2 – Foreningen:

Pkt. 4.2.1 – Indtægter:

Pkt. 4.2.1.1: Bidrag fra BRK. Beløb fastsættes nærmere i årlige budgetforhandlinger.

Pkt. 4.2.1.2: Sponsorindtægter.

Pkt. 4.2.1.3: Fundraising til drift eller specifikke indsatser, herunder investeringer i aktiver.

Pkt. 4.2.1.4: Overhead fra leverandør- og partnerskabsaftaler.

Pkt. 4.2.1.5: Udvikling af forretningsområder, herunder udlejning af materiel, salg af mad og drikke, oprettelse af midlertidige, bynære overnatningsmuligheder

Pkt. 4.2.1.6: Salg af annoncer og merchandise.

Pkt. 4.2.2 – Udgifter:

Pkt. 4.2.2.1: Foreningen dækker alle anlægs- og driftsudgifter relateret til Foreningens forpligtelser, herunder drift af Folkemødesekretariatet med praktisk koordinering af alle opgaver relateret til udvikling, produktion og afvikling af Folkemødet.

Pkt. 10 - Underskrifter

Aftalen 2019 underskrives af fire personer. For BRK underskriver borgmesteren og kommunaldirektøren. For Foreningen underskriver formanden og direktøren.

Økonomiske konsekvenser

Der er i Aftalen 2019 ingen ændring af BRKs økonomiske forpligtelser i forhold til Aftalen 2016.

Bornholms Regionskommunes del af Folkemødet (FM-BRK) skal primært drives af de midler som BRK modtager i arealleje af BRK's arealer.

Partnerskabsaftalen indebærer fortsat, at Center for Regional udvikling, It og Sekretariat kan fastsætte areallejen på de kommunale arealer. Areallejen har ikke været justeret siden Folkemødet 2014 og vil heller ikke stige til Folkemødet 2020.

FM-BRKs økonomi kan dog blive udfordret, da FM-BRK ikke har økonomi til imødegåelse af større uventede omkostninger som eks. vejrlig. I forbindelse med Folkemødet 2016 medførte et kraftigt regnvejr ekstra omkostninger på ca. 260.000 kr. til indkøb, udlæg og indsamling af flis.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 23: Udpegning af medlemmer af § 17 stk.4-udvalg om klima og bæredygtighed

Bilag

15 motiverede ansøgninger fra borgere som ønsker medlemskab af ad hoc udvalg om klima og bæredygtighed

Indstilling af kandidater fra Bornholms Landbrug og Fødevarer til ad hoc udvalg om klima og landbrug

Energi Øst indstiller Louise Haxthausen - motivation 1

Energi Øst indstiller Louise Haxthausen - motivation 2

Åbent punkt

23 Udpegning af medlemmer af § 17 stk.4-udvalg om klima og bæredygtighed

00.22.04A30-0053

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	23	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 10. oktober 2019 kommissorium for et særligt udvalg om klima og bæredygtighed og udpegede i den forbindelse de politiske medlemmer af udvalget samt formanden for udvalget. Kommunalbestyrelsen godkendte i denne forbindelse at udvalget skal sammensættes af både politiske repræsentanter, repræsentanter fra Bornholms erhvervsliv og energiproducenter samt borgere. I forlængelse af kommunalbestyrelsesmødet den 10. oktober 2019 er borgere blevet opfordret til at indsende en motiveret ansøgning om medlemskab af udvalget og Bornholms erhvervsliv og energiproducenter er blevet opfordret til at indstille to kandidater (en mand og en kvinde) til at blive faste medlemmer af det særlige udvalg om klima og bæredygtighed.

Med afsæt i de motiverede ansøgninger fra borgere samt indstillede kandidater fra det Bornholmske erhvervsliv og energiproducenter udpeger kommunalbestyrelsen de sidste medlemmer af det særlige udvalg om klima og bæredygtighed.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der på baggrund af de indkomne ansøgninger og indstillede kandidater udvælges de resterende medlemmer til det særlige udvalg om klima og bæredygtighed:
  - a. 2 medlemmer udpeget blandt borgerne
  - b. 1 medlem repræsenterende energiproducenterne
  - c. 1 medlem repræsenterende erhvervslivet

Økonomi-, Erhvervs og Planudvalget den 20. november 2019:
Indstillingen vil foreligge på kommunalbestyrelsens møde.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. juni 2019 at nedlægge det stående udvalg; Klima- og bæredygtighedsudvalget, og i stedet oprette et særligt udvalg om klima og bæredygtighed (et såkaldt §17 stk. 4-udvalg), der skal rådgive Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Et § 17 stk. 4-udvalg adskiller sig fra stående udvalg ved både at kunne bestå af medlemmer af kommunalbestyrelsen samt øvrige deltagere såsom eksperter og interessenter.

På kommunalbestyrelsesmøde den 10. oktober 2019 blev kommissorium for det særlige udvalg godkendt. Heraf fremgår at udvalget skal sammensættes af følgende faste medlemmer:

- Kommunalbestyrelsen udpeger 3 medlemmer
- 2 medlemmer udpeges blandt borgere på baggrund af en motiveret ansøgning
- Et medlem som repræsenterer energiproducenter på Bornholm
- Et medlem som repræsenterer erhvervslivet på Bornholm

På kommunalbestyrelsesmødet den 10. oktober 2019 blev følgende politiske repræsentanter udpeget; Kirsten Wendell (A), Søren Schow (V) og Maria Hach (Å). Maria Hach blev valgt som formand og det blev besluttet, at kommunalbestyrelsen skulle udpege de sidste (ikke-politiske) medlemmer på mødet den 28. november 2019.

I forlængelse af kommunalbestyrelsesmødet den 10. oktober er repræsentanter fra det Bornholmske Erhvervsliv og energiproducenter på Bornholm blevet opfordret til at indstille kandidater (en mand og en kvinde) og borgere er blevet opfordret til at indsende en motiveret ansøgning. Dette er sket ved at udsende breve til energiproducenter og organisationer, der repræsenterer det Bornholmske erhvervsliv, samt ved at udsende pressemeddelelse, informere på kommunens hjemmeside og facebookside samt annoncere i Bornholms Tidende og Rytterknægten. Der var frist den 6. november for at indstille kandidater og indsende motiverede ansøgninger.

Der er indkommet i alt 15 ansøgninger fra borgere, som er vedhæftet sagsfremstillingen.

Fra energiproducenter på Bornholm er følgende kandidater indstillede:

Organisation	Indstillede kandidater
Bornholms Energi- og Forsyning:	Klaus Vesløv, afdelingschef for Public Affairs/Komm./CSR i Bornholms Energi og Forsyning. Tina Wester Dam, afdelingsleder hos Bornholms Energi og Forsyning.
Rønne Vand og Varme:	Erik Steen Andersen, adm. Direktør.
Energi Øst:	Steffen Olsen, ejer af Energi Øst Louise Haxthausen

Fra erhvervslivet på Bornholm er følgende kandidater indstillede:

Organisation	Indstillede kandidater
DI Bornholm:	Pernille Bülow, direktør

Stig Nielsen, Fabrikschef

Horesta Bornholm:

Trine Richter, adm. Direktør Green Solution House
Benny Schou, direktør, Hotel Balka Strand

Dansk Byggeri Bornholm:

Birger Olsen, Bornholms Byggeforretning ApS
Louise Pihl, underdirektør i Dansk Byggeri (ikke lokal repræsentant)

Bornholms Landbrug og Fødevarer

Stine Mikkelsen, Gårdejer og bestyrelsesmedlem i Bornholms Landbrug & Fødevarer.
Lars-Ole Hjorth-Larsen, Gårdejer og Formand i Bornholms Landbrug & Fødevarer.

Dansk Håndværk Bornholm:

Jacob Lund, JL Østerlars
Caroline Meyer White fra virksomheden GLARBO & WHITE

Den videre proces

Når kommunalbestyrelsen har udpeget alle medlemmer af det særlige udvalg om klima og bæredygtighed indkaldes medlemmerne til et første møde den 16. december kl. 16 – 20, hvor oplæg til udvalgets forretningsorden vil blive behandlet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 24: Proces for Energipolitik og Energistrategi

Åbent punkt

24 Proces for energipolitik og energistrategi

13.00.00P22-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	24	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen har på møde d. 27. juni 2019 vedtaget, at der i efteråret 2019 skal igangsættes en proces for udarbejdelse af en ny energistrategi. Der er indledningsvis skitseret en proces, hvor det anbefales, at en ny energipolitik og energistrategi formuleres på baggrund af et indledende data- og analysearbejde med afsæt i de unikke muligheder, den bornholmske simuleringsmodel på energiområdet giver. Der skal også samles op på historik og erfaringer samt graden af målopfyldelse i forhold til hidtidige mål og indsatser på energiområdet.

Såfremt udvalget ønsker, at formulering af energipolitikken går i gang uden afsæt i et tilstrækkeligt, fagligt og datamæssigt funderet analysearbejde, er der risiko for, at politikken efterfølgende bliver vanskelig at realisere i praksis og koble til konkrete handlinger.

Der er lagt op til en tidsplan, hvor kommissoriet for opgaven godkendes i februar 2020.

Energipolitikken og den energistrategi, som knytter sig til politikken, forventes at kunne ligge klar til vedtagelse i kommunalbestyrelsen 12 måneder efter, at analyseopgaven sættes i gang dvs. i februar 2021.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at,

- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget drøfter oplægget til udarbejdelse af energipolitik og energistrategi for Bornholm
- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget sender procesoplæg og egne anbefalinger videre til det nyoprettede § 17 stk. 4-udvalg om klima- og bæredygtighed for yderligere bidrag.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Ad a) Drøftet.

Ad b) Godkendt.

Sagsfremstilling

På baggrund af beslutning i kommunalbestyrelsen er igangsat et arbejde frem mod en ny energipolitik og energistrategi. Arbejdet tager afsæt i ændringsforslag fremlagt af Liste F:

"I forbindelse med fremtidens grønne omstilling vil elforbruget på Bornholm vokse. Af denne og andre faktuelle årsager er ideen om "selvforsyning" derfor ikke relevant, da det er forbruget- ikke produktionsstedet – der er afgørende for bæredygtigheden. SF foreslår derfor, at:

- elproduktionen på Bornholm skal være bæredygtig og co2 neutral,*

- *det indarbejdes i BRKs indkøbspolitik, at man udelukkende køber bæredygtig el,*
- *BRK arbejder målrettet på, at hele Bornholms energiforbrug – herunder også transport og erhverv – bliver bæredygtigt,*
- *energistrategien udvikles med to målsætninger:*
  - *øget bæredygtig elproduktion uden nye landvindmøller*
  - *etablering af andre former for bæredygtig elproduktion på Bornholm,*
- *at der jf. kommunalbestyrelsens beslutning fra 2016 ikke udlægges nye områder til landbaserede vindmøller for nærværende og*
- *at der sikres muligheder for, at eksisterende landvindmøller kan renoveres og moderniseres.”*

Ovenstående forslag blev vedtaget på kommunalbestyrelsens møde d. 27. juni 2019. For forslaget stemte 12, liste F, K, V, O og W. Imod forslaget stemte 11, liste Ø, A og Å.

Baggrund

Udgangspunktet for arbejdet med energipolitikken er – på Bornholm såvel som alle andre steder – at vi skal udfase vores forbrug af energi produceret af olie og kul, hvis vi skal passe på vores ø og vores klode også til de kommende generationer. Dertil kommer en forventning om et ændret forbrugsmønster på Bornholm, hvor elforbruget vil være stigende som erstatning af andre energiformer. Men de vedvarende energiproduktionsformer vi har på Bornholm er endnu ikke tilstrækkelige til at dække øens energiforbrug. Dertil kommer, at de energitransport- og energilagingsløsninger vi kender til i dag, heller ikke kan sikre bæredygtig, vedvarende energi til det bornholmske samfund i tilstrækkeligt omfang.

Energipolitik og -strategi set i sammenhæng med øvrige styringsredskaber

Bornholms Regionskommunes senest vedtagne energistrategi er fra 2008. Her står, at *”Visionen i Bornholms Energistrategi 2025 er at gøre Bornholm til et CO2 neutralt samfund baseret på bæredygtig og vedvarende energi i 2025”.*

Den nye energipolitik for Bornholm skal – som alle andre af regionskommunens politikker – forholde sig til de seks visionsspor, kommunalbestyrelsen vedtog i marts 2018, som alle skal bidrage til at sikre hovedvisionen om 42.000 bornholmere i 2028.

Helt central i forhold til energipolitikken er *Vision nr. 6: Bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt.* Denne vision understøtter de 8 Bornholmermål i Bright Green Island Visionen, som kommunalbestyrelsen tiltrådte d. 31. maj 2018. Her især *Bornholmermål #3: Bornholm vil til enhver tid være et forbillede som et klimavenligt samfund,* med målsætningerne:

- 2025: Bornholm er et CO2-neutralt samfund baseret på vedvarende og bæredygtig energi. Bornholm har gennemført store reduktioner i CO2-udledningen i de forskellige samfundssektorer.
- Mod 2035 arbejder vi hen imod et nuludledningssamfund, hvor vi fortsætter med at reducere udslippet af CO2, for at fastholde Bornholms position som forbillede – og bruge målsætningen som en løftestang til at skabe innovation og udvikling på Bornholm.

Energipolitikken skal rumme de overordnede mål og principper, som skal være retningsgivende for, hvordan regionskommunen kan understøtte, at visionerne kan virkeliggøres. Det kan eksempelvis være målsætninger om:

- øget bæredygtig el-produktion uden nye landvindmøller og

- etablering af andre former for bæredygtig el-produktion på Bornholm
jf. ovenstående vedtagne forslag om målsætninger i en kommende energistrategi.

Målsætningerne udstikker en ramme for, hvilke strategiske indsatser der skal i spil for at indfri politikken i praksis, samt hvilke tidshorisonter og økonomiske scenarier, der relaterer sig dertil. Igen, som konkret eksempel:

- en havvindmøllepark er en anden form for bæredygtig el-produktion, som kan levere bæredygtig el til det bornholmske samfund. Men hvilken tidshorizont vil et sådant strategisk valg have? Hvilke teknologiske udfordringer er forbundet dermed? Og hvad er den økonomiske ramme?

En ny energipolitik skal foruden at indgå i en lokalpolitisk sammenhæng også udarbejdes under hensyntagen til den forventede nye klimalov, som regeringen begyndte på i august 2019, samt det langsigtede mål for dansk energipolitik som er, at Danmark skal være uafhængig af kul, olie og gas i 2050.

Overvejelser omkring processen

I 2015 blev gennemført et omfattende analysearbejdet og på det grundlag udarbejdet et antal scenarier for Bornholm på energiområdet. Kommunalbestyrelsen nåede dog ikke til enighed om, hvilket scenarie, man ville pege på, hvorfor energistrategien fra 2008 fortsat er pejlemærket.

Erfaringerne fra 2008 og 2015 peger på, at hvis processen skal give mening i den forstand, at den skal føre frem til mål og principper som kan danne grundlag for prioriteringer på energiområdet med bred politisk opbakning i en kommende 20-30-årig periode, så skal arbejdet være solidt forankret i data og i faglig indsigt. Det er nødvendigt med udredninger og beregninger af hhv. teknologiske muligheder og økonomiske konsekvenser og derefter skitsering af scenarier, som viser de forskellige veje at gå. En sådan proces er videnstung og kræver analysekræfter.

Opgaven kræver viden for så vidt angår dels historik og erfaring og dels forventninger til kommende forbrugsmønstre, lovgivning, teknologiske muligheder m.v. Opgaven indebærer også beregninger og analyser på baggrund af data fra den bornholmske simuleringsmodel på energiområdet, som Bornholms Energi og Forsyning råder over.

Modellen af det bornholmske energisystem er opbygget som en simuleringsmodel, oven på en database, som rummer oplysninger om bygninger, indbyggere, forbrug, temperaturer, vindforhold osv. på Bornholm. Ved brug af simuleringmodellen kan man opstille, teste og knytte økonomi til en række mulige scenarier for, hvad man i praksis kan gøre på energiområdet.

Med udgangspunkt i den bornholmske simuleringsmodel på energiområdet skal udarbejdes et antal scenarier, som kan belyse:

- Hvad er teknologisk muligt
- Hvad koster det
- Hvad er tidshorizonten

Scenarierne skal efterfølgende formidles til politikere, interessentgrupper og borgere.

En underliggende Energistrategi, som knytter sig til politikken, skal udarbejdes i en delvis sideløbende proces. Strategien er det handlingsanvisende dokument, som beskriver, hvilke

strategiske indsatser, der skal til for at indfri en politik i praksis. Der kan derfor blive tale om flere eksisterende og kommende strategier, der vil knytte sig til den samme overordnede energipolitik, eksempelvis både en kommende strategi for grøn mobilitet og den allerede udarbejdede affaldsstrategi, hvor visionen er en affaldsfri ø i 2035.

Overordnet tidsplan

November og december 2019	Indledende drøftelse af procesoplæg
Februar 2020	Kommissorie for opgaven godkendes
februar – maj 2020	Analysefase – historik, databearbejdning og -analyse
Maj – juni 2020	Resultater af analyse foreligger - præsentation af problemfelt og handlerum. 1. udkast til politik og skitse for strategiske muligheder præsenteres på temamøde i kommunalbestyrelsen.
Juli – oktober 2020	Interessent- og borgerinddragelse samt høringsperiode
November 2020 – januar 2021	Endelig energipolitik samt tilknyttede strategiske indsatser udarbejdes i dialog med fagudvalgene og debatteres på temamøde i kommunalbestyrelsen.
Februar 2021	Energipolitik og –strategi for Bornholm godkendes i KB.

Organisering og politisk forankring

Arbejdet med Energipolitikken forankres i Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget. Det nyoprettede §17 stk. 4 udvalg om klima- og bæredygtighed bliver et rådgivende organ for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og skal bidrage til strategiudviklingsprocessen. Ligeledes forventes Natur- og Miljøudvalget inddraget.

Det egentlige arbejde med energipolitikken forventes at gå i gang i februar 2020 med godkendelse i Kommunalbestyrelsen af et kommissorie for arbejdet. Administrativt forankres processen med at udarbejde energipolitikken i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat med centerchefen som styregruppeformand. Der etableres en styregruppe med og en arbejdsgruppe. Dertil overvejes en referencegruppe/advisory board for faglig sparring.

Den foreløbige forventning er, at arbejdet med Energipolitik og -strategi for Bornholm afsluttes i begyndelsen af 2021 med godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Ovenstående procesoplæg er udarbejdet på baggrund af en anbefaling om at anvende et betydeligt beløb til dataunderstøttelse og inddragelse af ekstern, faglig ekspertise.

En indledende analysefase vil med afsæt i den nuværende situation i 2020 skulle skitsere hhv. de problemstillinger Bornholms står over for på energiområdet og de reelle handlemuligheder det afstedkommer.

Er problemfelt og handlerum ikke tilstrækkeligt belyst før politikarbejdet går i gang, er der øget risiko for, at realisering af mål og intentioner i energipolitikken efterfølgende kan blive bremset af enten manglende politisk opbakning til mulige handlinger og/eller fordi politikken efterfølgende viser sig at være ikke-realiserbar for så vidt angår, hvad der er teknologisk og økonomisk muligt.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 25: Udkast til ny udbuds- og indkøbspolitik - grønne indkøb

Bilag

nalyse af BRK's aftaler i forhold til bæredygtige og ansvarlige indkøb

Udkast til Udbuds- og indkøbspolitik for Bornholms Regionskommune 2020-2023

Åbent punkt

25 Udkast til ny udbuds- og indkøbspolitik - grønne indkøb

88.00.00P22-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	25	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget forelægges en analyse af de eksisterende indkøbsaftaler samt et udkast til en grøn udbuds- og indkøbspolitik med henblik på en drøftelse af udkastet. Udbuds- og indkøbspolitikken behandles endeligt af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. december 2019 og af Kommunalbestyrelsen den 19. december 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at udvalget drøfter udkastet til en ny udbuds- og indkøbspolitik

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Drøftet. Det ønskes præciseret hvordan balancen mellem bæredygtighed og forretningsmæssige kriterier konkret fastlægges og af hvem.

Sagsfremstilling

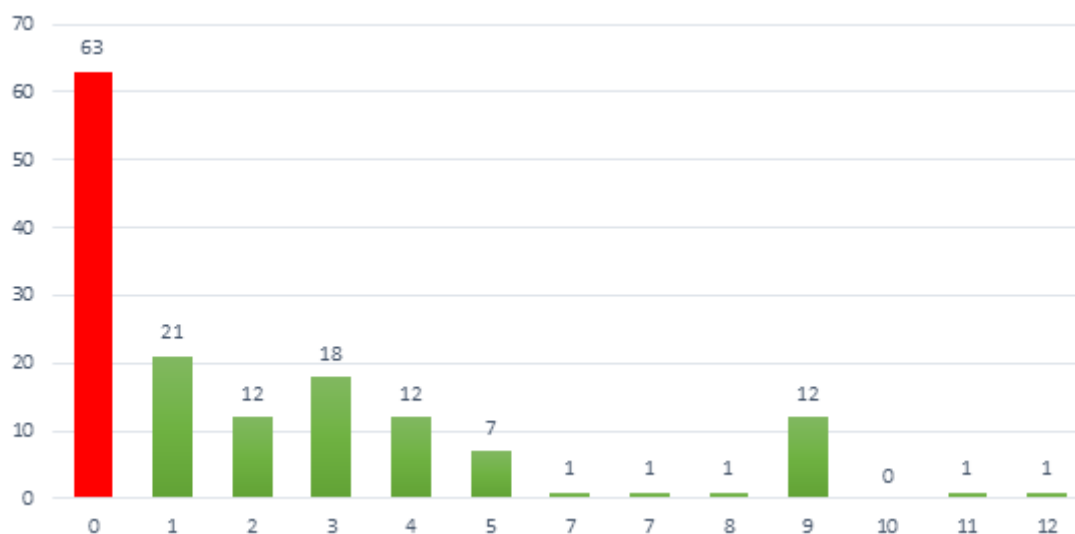
I forbindelse med budgetforliget for budget 2019 blev det besluttet at der skal udarbejdes en grøn indkøbspolitik. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte den 11. september 2019 en justeret proces, og i tråd med den forelægges udvalget en analyse af de eksisterende indkøbsaftaler samt et udkast til en grøn udbuds- og indkøbspolitik.

Det fastholdes at udbuds- og indkøbspolitikken behandles endeligt af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 11. december 2019 og af kommunalbestyrelsen den 19. december 2019.

Som et led i arbejdet med udarbejdelsen af en grøn indkøbspolitik blev det besluttet, at afdække hvor meget "grønt" der allerede indgår i de eksisterende aftaler. Der er valgt en bredere tilgang i afdækningen end kun det grønne, da der for hver aftale er set på hvordan aftalen bidrager til FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, og herudover om aftalen lever op til miljø- og energimærkninger, Energistyrelsens anbefalinger mv.

Analysen gennemgår BRK's nuværende 150 indkøbsaftaler i forhold til bæredygtige og ansvarlige indkøb – jf. bilag 1 - Analyse af BRK's aftaler i forhold til bæredygtige og ansvarlige indkøb. Som helhed lever BRK, allerede i dag, op til en lang række verdensmål via indkøbsaftalerne.

Herunder ses en illustration over hvor mange aftaler der lever op til verdensmålene. I 63 af indkøbsaftalerne indgår ingen af verdensmålene, men i de resterende 86 indkøbsaftaler indgår mellem 1 og 12 af de 17 verdensmål, f.eks. indgår 3 verdensmål i 18 aftaler.

Særligt SKI-aftalerne er effektive værktøjer til at understøtte verdensmålene via offentlig indkøb. Dette hænger primært sammen med den enorme indkøbsvolumen, som SKI kan samle på de forskellige aftaler. En tommelfingerregel siger, at jo højere indkøbsvolumen, desto højere krav kan der stilles til leverandøren i forhold til miljømæssig og social bæredygtighed. Fælles for alle udbud er dog, at der skal balanceres hensyn til både bl.a. forretningsmæssige og bæredygtighedsmæssige kriterier.

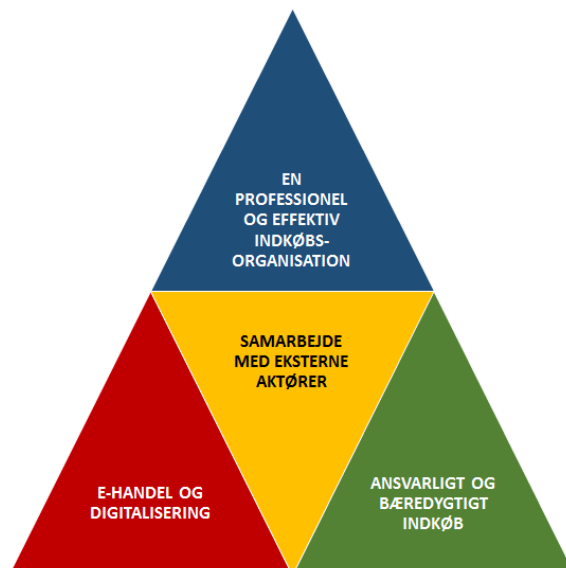
Den gældende udbuds- og indkøbspolitik blev revideret og godkendt af kommunalbestyrelsen tilbage i maj 2014. Udover indarbejdelsen af det "grønne" i udbuds- og indkøbspolitikken, vil der også på mødet i december 2019 blive forelagt en sag omkring revidering af de sociale klausuler. Det er derfor valgt, at foretage en større omskrivning og udarbejde et forslag til en revideret og fornyet udbuds- og indkøbspolitik.

Udbuds- og indkøbspolitikken sætter retning for BRK's arbejde med udbud og indkøb i perioden 2020-2023. Politikken skal understøtte kommunen som én sammenhængende indkøbsorganisation og at der opnås de bedste indkøbsaftaler i forhold til kvalitet og effektivitet samtidigt med, at der tages hensyn til bl.a. miljøet og samfundet i forbindelse med kommunens indkøb.

Udbuds – og indkøbspolitikken består af 4 strategiske fokusområder, der tilsammen beskriver hvad Bornholms Regionskommune har fokus på i perioden 2020-2023.

- En professionel og effektiv indkøbsorganisation
- E-handel og digitalisering
- Samarbejde med eksterne aktører
- Ansvarligt og bæredygtigt indkøb

Fokusområderne handler om at Bornholms Regionskommune vil være en professionel og

effektiv indkøbsorganisation, der ligger i front på e-handel og digitalisering, aktivt samarbejder med andre aktører og anvender indkøb til at påvirke markedet i en mere bæredygtig og ansvarlig retning.

Forslaget til udbuds- og indkøbspolitikken ses i bilag 2 - Udkast til Udbuds- og indkøbspolitik for Bornholms Regionskommune 2020-2023.

Det grønne i udbuds- og indkøbspolitikken findes primært under fokusområdet: Ansvarligt og bæredygtigt indkøb.

Kommunen skal fortsat arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og minimere miljøpåvirkningerne igennem indkøb. BRK skal i udbud og ved indgåelse af indkøbsaftaler, hvor det giver mening og er relevant, stille krav om, og prioritere leverandører som aktivt arbejder med at minimere energiforbrug og miljøbelastninger.

Når BRK indgår nye indkøbsaftaler balanceres hensyn til pris, klima, kvalitet, miljø, sociale forhold samt behov hos både borgeren, brugeren og medarbejderen. Det betyder at indkøbsaftaler indgås med baggrund i en helhedsbetragtning, hvor miljøforhold indgår sammen med prismæssige parametre, kvalitet, funktion, leveringssikkerhed mm. Der hvor det giver mening, stilles der krav til fx strømforbrug, emballage, mulighed for genanvendelse, bortskaffelse af affald mm.

I BRK's handleplan for Bornholmermålene indgår følgende formulering: *"I BRK arbejder vi for at anvende emballage og service med den lavest mulige miljømæssige påvirkning, hvilket i videst muligt omfang indarbejdes i BRK's grønne indkøbspolitik"*. Formuleringen indgår ikke direkte i udbuds- og indkøbspolitikken, men er overordnet indarbejdet i flere af de konkrete fokuspunkter under Ansvarligt og bæredygtigt indkøb.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 26: Likviditetsoversigter pr. 31. oktober 2019

Bilag

Beholdninger pr. 31. oktober 2019

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

26 Likviditetsoversigter pr. 31. oktober 2019

00.32.18G01-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	26	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 31. oktober 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen. Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo oktober 2019, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage og disponeringer, herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning de seneste 365 dage for i år og sidste år.

Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 114,0 mio. kr. er faldet med 7,6 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 30. september 2019.

Udviklingen i perioden er på linje med udviklingen i samme periode sidste år. Faldet i beholdningen er dog 10,0 mio. kr. lavere i oktober i år end i oktober 2018, hvilket overvejende skyldes lavere udbetalinger til leverandører.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 258,8 mio. kr. Gennemsnittet er faldet med 6,0 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 30. september 2019.

Kommunens målsætning om at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage som minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

Udviklingen i kassebeholdningen i 2019:

Udviklingen i kassebeholdningen i 2019 vil løbende blive påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2019 blev der vedtaget et kassetræk på 11,3 mio. kr. Dertil kommer tillægsbevillinger der samlet set giver en tilførsel på 30,0 mio. kr. til kassen.

Forventninger i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. april 2019 er indarbejdet i opgørelsen af kassebeholdning med en forventet nettoeffekt på 14,6 mio. kr. vedr. drift og 36,1 mio. kr. vedr. anlæg.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2019 og frem, som fx udskudt indfrielse af lån og midler reserveret til planlagt finansiering af kassebeholdningen i 2020 - 2022. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Se bilag 1 for en nærmere specifikation, hvor de likviditetsmæssige virkninger af budgetforliget for 2020 er indarbejdet.

Økonomiske konsekvenser

Der forventes en renteindtægt af likvide aktiver på 2,15 mio. kr. i 2019. Der blev oprindeligt budgetteret med en renteindtægt på 2,9 mio. kr. i 2019. Faldet kan henføres til at beholdningen er faldende og lavere end forudsat ved budgetlægningen.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 27: Salg af sommerhusgrund, Skovtoften 7, Hasle

Åbent punkt

27 Salg af sommerhusgrund, Skovtoften 7, Hasle

82.02.00G10-0313

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	27	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I juli 2009 udbød Bornholms Regionskommune 21 individuelle sommerhusgrunde ved Skovtoften i Hasle Lystskov til salg. I august 2016 var kun én sommerhusgrund solgt. På kommunalbestyrelsesmødet den 22. september 2016 blev det besluttet at justere priserne på grundene, så de svarede til markedspris.

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på Skovtoften 7 på 175.000 kr. Sommerhusgrunden er solgt administrativt til overtagelse den 1. november 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at købstilbuddet vedrørende Skovtoften 7 på 175.000 kr. inkl. moms godkendes, idet nettoprovenuet på -109.240 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Sommerhusområde ved Tofte.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

På kommunalbestyrelsesmødet den 22. september 2016 blev priserne på sommerhusgrundene ved Skovtoften nedjusteret. Dette på baggrund af det stagnerede boligmarked og under hensynstagen til de ændrede momsregler.

Grundene blev herefter udbudt til salg hos mægler. Der er efterfølgende solgt to sommerhusgrunde i efteråret 2017 og endnu to grunde i 2018, og ti grunde indtil videre i 2019.

Bornholms Regionskommune har nu modtaget et købstilbud på Skovtoften 7 i Hasle, som er solgt til prisen.

Følgende sommerhusgrund er solgt administrativt pr. 1. november 2019:

- Matr. nr. 4 aø Strandmarken, Hasle Jorder, beliggende Skovtoften 7. Grunden er på 1.212 m².

Økonomiske konsekvenser

Skovtoften 7, Hasle:

Sommerhusgrunden er solgt for 175.000 kr. inkl. moms.

Købesum, ekskl. moms -140.000 kr.

Mæglersalær, ekskl. moms 30.760 kr.

Nettoprovenu, ekskl. moms -109.240 kr.

Nettoprovenuet på -109.240 kr. ekskl. moms indgår i de allerede meddelte bevillinger vedrørende udstykningen Sommerhusområde ved Tofte og kræver derfor ikke særskilt bevilling.

Anlægsbevillingerne henhører under Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Det forventede salgsprovenu for de 21 sommerhusgrunde udgør i alt -2,93 mio. kr. De resterende fem sommerhusgrunde er fortsat til salg.

Momsreglerne vedrørende salg af byggegrunde blev ændret i 2011. Momsfritagelsen blev ophævet, idet byggegrunde der sælges efter 1. januar 2011 skal pålægges moms.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

**Punkt 28: Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Splitsgårdsvej,
Klemensker**

Åbent punkt

28 Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Splitsgårdsvej, Klemensker

82.02.00G10-0331

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	28	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte ved vedtagelsen af budget 2017, at sælge landbrugsjord for samlet 2,5 mio. kr. i årene 2018–2019.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. januar 2019 at afholde offentligt udbud over syv beskrevne arealer uden mindstepris, og at sagen efterfølgende skulle forelægges til politisk behandling med henblik på bevillingsafgivelse.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte den 11. september 2019 at imødekomme et købstilbud på 138.500 kr. på matrikel nr. 86k, Klemensker, beliggende ved Splitsgårdsvej 7 i Klemensker med en overtagelsesdato den 1. januar 2020.

Der skal nu afgives bevilling til salget.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på netto -131.500 kr. til salg af matrikel nr. 86k, Klemensker,
- at der afsættes rådighedsbeløb på netto -131.500 kr. i 2020, som tilgår Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af landbrugsjord i 2019,
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget,
- at der gives en tillægsbevilling til driftsbevilling 53 Veje, parker og anlæg på 3.000 kr. til dækning af de tabte areallejeindtægter i 2020, finansieret af kassebeholdningen, og
- at der tilsvarende afsættes budget på 3.000 kr. årligt fra 2021 og frem til dækning af de tabte areallejeindtægter.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalstyrelsen godkendte ved vedtagelsen af budget 2017, at sælge landbrugsjord for samlet 2,5 mio. kr. i årene 2018–2019.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. januar 2019 at sætte syv navngivne landbrugsarealer til salg uden mindstepris.

Dette salg drejer sig om matrikel nr. 86k, Klemensker, beliggende ved Splitsgårdsvej 7 i Klemensker.

Arealet udgør 1,5 ha, og som køber overtager man betalingsrettighederne til arealet.

Arealet har været udbudt til salg uden mindstepris, og der var tre interesserede købere til arealet, hvorefter der blev afholdt en lukket budrunde med en mindstepris på 120.500 kr. Efter budrunden var det højeste indkomne købstilbud på 138.500 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på mødet den 11. september 2019 at imødekomme købstilbuddet på 138.500 kr. med en overtagelse den 1. januar 2020.

Økonomiske konsekvenser

Matrikel 86k, Klemensker:

Salgspris, jordværdi -138.500 kr.

Salgsomkostninger, advokat 7.000 kr.

Nettoprovenu - 131.500 kr.

Nettoprovenuet på -131.500 kr. indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af landbrugsjord.

Da salget medfører bortfald af en årlig forpagtningsindtægt på 3.000 kr. indstilles det, at der gives en kassefinansieret tillægsbevilling på 3.000 kr. til driftsbevilling 53 Veje, parker og anlæg i 2020, samt at der tilsvarende afsættes budget på 3.000 kr. årligt fra 2021 og frem til dækning af de tabte areallejeindtægter.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

**Punkt 29: Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Kildesgårdsvej 28B,
Allinge samt Smedegårdsvejen 3A, Nexø**

Åbent punkt

29 Anlægsbevilling til salg af landbrugsjord ved Kildesgårdsvej 28B, Allinge samt Smedegårdsvejen 3A, Nexø

82.02.00G10-0295

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	29	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. januar 2019 at afholde offentligt udbud over syv beskrevne arealer uden mindstepris. Det blev godkendt at sælge matrikel 27aa, Hovedejerlavet Olsker, beliggende Kildesgårdsvej 28B i Allinge til forpagteren, idet der forelå en mulig sag om hævde på arealet.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget godkendte den 20. februar 2019 at imødekomme et købstilbud på 30.000 kr. på Kildesgårdsvej 28B, matrikel 27aa, Hovedejerlavet Olsker med en overtagelsesdato den 1. november 2019.

Del af matrikel 61e, Hovedejerlavet Ibsker beliggende ved Smedegårdsvejen 3A i Nexø blev udbudt offentligt til salg uden mindstepris, og solgt administrativt for 30.000 kr. til overtagelse den 1. juli 2019.

Der skal nu afgives anlægsbevilling til salg af de to landbrugsarealer.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på netto -32.000 kr. til salg af matrikel 27aa, Hovedejerlavet Olsker, beliggende Kildesgårdsvej 28B i Allinge, samt del af matrikel 61e, Hovedejerlavet Ibsker, beliggende Smedegårdsvejen 3A i Nexø,
- at der afsættes rådighedsbeløb på netto -32.000 kr. i 2019, som tilgår Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af landbrugsjord i 2019, og
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte ved vedtagelsen af budget 2017 at sælge landbrugsjord for samlet 2,5 mio. kr. i årene 2018-2019.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede den 23. januar 2019 at sætte syv navngivne landbrugsarealer til salg uden mindstepris.

Denne sag drejer sig om både anlægsbevilling til salg af matrikel 27aa, Hovedejerlavet Olsker, beliggende Kildesgårdsvej 28B i Allinge samt bevilling til salg af matrikel 61e, Hovedejerlavet Ibsker beliggende Smedegårdsvejen 3A i Nexø.

Forpagteren, der dyrker arealet beliggende Kildesgårdsvej 28B i Allinge, mente at have vundet hævn på arealet og der blev derfor indgået et forlig, hvor forpagteren bød 30.000 kr. for landbrugsarealet på 0,3 ha.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på mødet den 20. februar 2019 at imødekomme købstilbuddet på 30.000 kr. med overtagelsesdato den 1. november 2019.

Del af matrikel 61e, Hovedejerlavet Ibsker i Nexø på 0,5 ha, blev solgt administrativt efter at have været i offentligt udbud. Da købsprisen er under 50.000 kr. kan handelen ifølge kompetenceplanen gennemføres administrativt. Arealet er derfor solgt administrativt til overtagelse den 1. juli 2019.

Økonomiske konsekvenser

Salg af areal ved Kildesgårdsvej 28B i Allinge pr. 1. november 2019

Matrikel 27aa, Hovedejerlavet Olsker, 0,3 ha:

Salgspris, jordværdi	-30.000 kr.
Salgsomkostninger (advokat samt landinspektør)	20.000 kr.
Nettoprovenu	-10.000 kr.

Salg af areal ved Smedegårdsvejen 3A i Nexø pr. 1. juli 2019

Del af matrikel 61e, Hovedejerlavet Ibsker, 0,5 ha:

Salgspris jordværdi	-30.000 kr.
Salgsomkostninger, landinspektør	8.000 kr.
Nettoprovenu	-22.000 kr.

Nettoprovenuet på samlet -32.000 kr. indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af landbrugsjord.

Arealerne har ikke været bortforpagtet.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 30: Anlægsbevilling til salg af ejendommen Ravnsge 1, Aakirkeby

Åbent punkt

30 Anlægsbevilling til salg af ejendommen Ravns­gade 1, Aakirkeby

82.02.00G10-0324

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	30	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på mødet den 3. oktober 2018 at sætte ejendommen Ravns­gade 1 i Aakirkeby til salg.

Bornholms Regionskommune har modtaget et købstilbud på 300.000 kr.

Ejendommen er solgt administrativt til overtagelse den 1. januar 2020.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling på netto –236.622 kr. til salg af Ravns­gade 1 i Aakirkeby,
- at der afsættes rådighedsbeløb på netto –236.622 kr. i 2020, som tilgår Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af jord og bygninger i 2020, og
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede ved vedtagelsen af budget 2013, at Ravns­gade 1 i Aakirkeby skulle fraflyttes, og at de administrative arbejdspladser skulle flyttes til andre lokationer.

Ravns­gade 1 er en tidligere tjenestebolig, som ligger i forbindelse med Ravns­gade 5, som er det tidligere rådhus i Aakirkeby og som senere fungerede som asylcenter.

Ravns­gade 1 har et bebygget areal på 124 m², og ligger på samme matrikel som Ravns­gade 5, hvorfor en udstykning fra hovedmatriklen er igangs­sat.

Mæglerne har vurderet ejendommen til en udbudspris mellem 195.000 – 350.000 kr. Ejendommen har været udbudt til salg ved ejendomsmægler siden marts 2019, og der har været enkelte købstilbud, som dog alle er vurderet for lave.

Ejendommen er solgt administrativt til overtagelse den 1. januar 2020.

Økonomiske konsekvenser

Ravnsgade 1, Aakirkeby:

Salgspris	-300.000 kr.
Salgsomkostninger	43.378 kr.
Udmatrikulering, anslået	20.000 kr.
Nettoprovenue	-236.622 kr.

Nettoprovenuet på -236.622 kr. indgår i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets pulje til salg af jord og bygninger i 2020.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 31: Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune

Bilag

Fundats

Åbent punkt

31 Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune

00.06.00000-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	31	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget er bestyrelse for Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune.

Som bestyrelse skal Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutte, hvorvidt der skal uddeles legatportioner, efter ansøgning, hvert andet år.

Indstilling og beslutning

Borgmesteren indstiller som formand for fondens bestyrelse, at

- a) Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune uddeler legatportioner, efter ansøgning, hvert andet år
- b) Der uddeles legatportioner i lige år, første gang i år 2020

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Godkendt

Sagsfremstilling

Fonden for værdigt trængende i Bornholms Regionskommune (F.v.t) er sammenlagt af de tidligere Bornholmske kommuners og Bornholms Amts legater med fælles formål "værdigt trængende", borgere bosiddende på Bornholm.

Fonden administreres af sekretariatet i Bornholms Regionskommune og regnskabsføringen ligger i Center for økonomi og Personale.

Siden kommunesammenlægning har fonden hvert år uddelt tvangslegater jf. forpligtelser fra kommunerne og amtet på Bornholm, desuden er der hvert år i december uddelt legatportioner efter ansøgning.

Legatkapitalen er placeret i en investeringsforening, som investerer i danske obligationer. Grundet vigende afkast fra legatkapitalen, der har fulgt den generelle udvikling på diverse investeringsmarkeder, er afkastets størrelse faldet fra 110.000 kr. i 2015 til ca. 60.000 kr. i 2019. Dette hvad angår afkast der kan udloddes i legatportioner efter ansøgning.

Der forudses fremover et stabilt antal ansøgninger, niveauset lå på 235 i 2018. Dette medfører en stadig mindre mulighed for at tilgodese borgere der falder ind under kriteriet værdigt trængende med legatportier af en rimelig størrelse.

Det foreslås at uddele legatportier, efter ansøgning om hjælp til udgifterne i julemåneden, hvert andet år, således at udlodningen kan finde sted til flere borgere end i dag, samtidigt at det sikres at legatportionerne får en rimelig størrelse.

Økonomiske konsekvenser

Legatkapitalen er investeret gennem Bornholms Regionskommunes bankforbindelse og kursværdien er pr. 15. oktober 2019 4.433.145,00 kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 32: Kulturaftale 2020

Bilag

Udkast til tillægsaftale for 2020

Åbent punkt

32 Kulturaftale 2020

20.20.00G01-0018

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-11-2019	13	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	32	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Bornholms Regionskommune har en etårig kulturaftale med Kulturministeriet, som udløber med udgangen af 2019. Aftalen er en forlængelse af en fireårige kulturaftale, der varede fra 2014-2017. I september udmeldte kulturministeren, at de kulturaftaler, som udløber med 2019, vil blive forlænget med ét år. Administrationen har udarbejdet et oplæg til en etårig kulturaftale for 2020, som forelægges til politisk godkendelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- oplæg til en etårig kulturaftale for 2020 godkendes.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. november 2019:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales

Sagsfremstilling

I 2017 udløb Bornholms Regionskommunes fireårige kulturaftale med Kulturministeriet. Det var herefter planen, at kommunen skulle indgå ny fireårige aftale, men i stedet blev aftalen for 2014-2017 forlænget i 2018 og igen i 2019. Forlængelserne skyldtes kulturministerens ønske om at gentænke kulturaftaleordningen og eventuelt indfase en ny kulturaftalemodel.

Sideløbende pågik en dialog mellem landets kulturregioner og forhenværende kulturminister Mette Bock om et revideret koncept for nye kulturaftaler. Dialogen blev dog sat på pause som følge af folketingsvalget og udskiftning på kulturministerposten.

Ny kulturminister, Joy Mogensen, har nu udmeldt, at hun ønsker tid til at sætte sig ordentlig ind i sagen, inden dialogen om en ny kulturaftalemodel genoptages. Derfor ønsker kulturministeren at indgå etårige aftaler med de kulturregioner, hvis aftaler udløber med 2019.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget blev orienteret om kulturministens udmelding d. 25.

september og som foreskrevet i orienteringspunktet fremlægges der nu et oplæg til en tillægsaftale for 2020 (bilagt) til politisk godkendelse.

Kulturaftale for 2020

De etårige forlængelser skal tage udgangspunkt i den nuværende kulturaftale både hvad angår indhold og økonomi. I lighed med kulturaftalen 2014-2017 og de to tillægsaftaler omfatter aftalen for 2020 indsatsområderne Kultur og Sundhed og Børn, Unge og Kultur.

Evalueringen af kulturaftalen for 2019 (jf. punkt på udvalgets dagsorden d.d.) viser, at flere af indsatsområdernes projekter fortsat besidder et udviklingspotentiale. Derfor videreføres både målsætningerne for indsatserne og projekterne i den nye aftale, dog med enkelte justeringer.

Under indsatsområdet Kultur og Sundhed fortsætter projektet Bevægelse gennem Kultur og indsatsen for at inddrage kulturtilbud i dagligdagen på botilbud i kommunens socialpsykiatri og på botilbud for personer med handicap. Der vil samtidig i højere grad blive sat fokus på også at tilbyde natur- og kulturtilbud til borgere tilknyttet socialpsykiatriens åbne aktivitets- og samværstilbud.

Tabel 1. Samlet overblik over aftalens mål og projekter

Indsatsområde	Mål	Projekt
Kultur og Sundhed	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil øge aktivitetsniveauet og livskvaliteten hos flere borgere • Vi vil styrke samarbejdet mellem kulturinstitutioner og kommunen om udviklingen af kultur- og naturtilbud, der afprøver kulturens sundhedsfremmende potentiale	Bevægelse gennem kultur
Børn, Unge og Kultur	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil videreudvikle og gennemføre kultur- og naturtilbud til dagsinstitutionsområdet og småbørnsfamilier • Vi vil videreudvikle og implementere pædagogiske kulturtilbud til grundskolen • Vi vil udvikle læringsforløb inden for kunst, kultur og natur til ungdomsuddannelser	Skoletjenesten Bornholm

Hvad angår indsatsområdet Børn, Unge og Kultur vil Skoletjenesten Bornholm bygge videre på forrige års erfaringer og fortsætte arbejdet med at kvalitetssikre og udvikle læringstilbud til grundskolen og dagtilbudsområdet. Som et nyt tiltag vil skoletjenesten desuden påbegynde et indledende arbejde med at få opbygget et samarbejde mellem Campus Bornholm og øens natur- og kulturinstitutioner om undervisningsforløb til ungdomsuddannelserne.

Oplægget har været til gennemsyn i Slots- og Kulturstyrelsen, som ikke har yderligere bemærkninger. Det er aftalt, at tillægsaftalen indsendes til styrelsen ultimo november.

Forudsat tillægsaftalens kommunalpolitiske godkendelse, forventes aftalen underskrevet ved udgangen af 2019.

Økonomiske konsekvenser

Der er i det kommunale budget for 2020 afsat 364.446 kr. til en kulturaftale. Staten bevilger et tilskud på 300.000 kr., hvilket resulterer i en samlet budgetramme for 2020 på 664.446 kr.

Tabel 2. Økonomisk oversigt for kulturaftalen 2020 (2020-priser)

Indsatsområde	Kulturregion Bornholm	Statslig bevilling	Total
Kultur og Sundhed	145.000	110.000	255.000
Børn, Unge og Kultur	219.446	190.000	409.446
Total	364.446	300.000	664.446

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 33: WannaSport – drift af portal 2020-2022 samt markedsføring

Åbent punkt

33 WannaSport – drift af portal 2020-2022 samt markedsføring

04.04.00G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-11-2019	9	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	33	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte den 30. november 2017 finansieringen af licensudgifter til den digitale løsning "WannaSport" for den treårige periode 2017-2019 med henblik på at understøtte det politiske mål om at etablere fleksibel adgang til åbne haller. Administrationen foreslår, at licensaftalen forlænges fra oktober 2020 til september 2023, idet udgifterne hertil kan finansieres af anlægspuljen til "åbne selvejende haller".

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget godkendte den 5. september 2018, at der kan anvendes et engangsbeløb på maksimalt 25.000 kr. af anlægspuljen til "åbne selvejende haller" til markedsføring af portalen "WannaSport". Da der i den forbindelse skal flyttes budgetmidler fra anlæg til drift, skal den endelige beslutning jf. bevillingsreglerne træffes af kommunalbestyrelsen, hvilket sker i denne sagsfremstilling.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der afsættes 40.000 kr. i hvert af årene 2020, 2021 og 2022 til drift af "WannaSport" under bevilling 62 Administration og it,
- der afsættes 25.000 kr. i 2020 til markedsføring og implementering af "WannaSport" i selvejende haller under bevilling 21 Kultur og fritid, og
- udgiften på i alt 145.000 kr. finansieres af det i budget 2019 afsatte rådighedsbeløb på 527.880 kr. i anlægspuljen til "åbne selvejende haller".

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. november 2019:
Anbefalet.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Anbefales

Sagsfremstilling

I 2017 indgik kommunen en treårig licensaftale med firmaet bag portalen "WannaSport" med henblik på at understøtte et politisk mål om at etablere fleksibel adgang til åbne haller på Bornholm. Formålet med "WannaSport" er at gøre øens idrætshaller tilgængelige for

selvorganiserede sportsudøvere, borgere, turister og andre interesserede brugere, som efterspørger fleksible muligheder for at udøve idræt.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget godkendte i 2018 anvendelse af maksimalt 25.000 kr. til markedsføring af portalen fra anlægspuljen til "åbne selvejende haller". Midlerne til markedsføring af portalen er ikke anvendt i 2019, men ønskes anvendt i 2020.

Begge initiativer kan finansieres af anlægspuljen til "åbne selvejende haller", der har til formål at understøtte de tekniske installationer, der er nødvendige for at de selvejende haller kan blive åbne haller. Nyvest Centret har som eneste selvejende hal søgt og fået en anlægsbevilling på 102.120 kr. til tilskud til sikkerhedsudstyr i 2018, men centret er endnu ikke tilkøbt "WannaSport".

Der er således behov for fortsat finansiering af "WannaSport" i den kommende treårige periode 2020-2022, samt et ønske om øget markedsføring og implementering til selvejende haller, tennisbaner og øvrige faciliteter.

"WannaSport" er implementeret i de fem kommunale idrætshaller, og der er mulighed for at de selvejende haller, tennisbaner og øvrige faciliteter kan kobles på.

Finansieringen af "WannaSport" i en fortsat treårig periode samt et øget fokus på markedsføring og implementering til de selvejende haller og øvrige faciliteter, vil kunne komme flere borgere og turister til gavn. Det forventes at udbredelsen og kendskabet til "WannaSport" vil kunne bidrage til at øge antallet af aktive borgere og turister, understøtte behovet for fleksibel idrætsudøvelse samt bidrage til øget anvendelse af faciliteternes arealer.

Foreløbige erfaringer med "WannaSport"

De fem kommunale haller anvender "WannaSport" med succes. Selvorganiserede idrætsudøvere, borgere og turister kan finde frem til det nærmeste tilbud med enten tablet, smartphone eller pc. Udlejningsstatistikken viser en stigning i anvendelsen af haller over en treårig periode. Siden opstarten er der registreret 710 udlejninger i de fem kommunale idrætshaller. Mest anvendt er Klemenskerhallen, og det er især lokale borgere, der anvender "WannaSport". Badminton er den foretrukne idrætsgren, som på nuværende tidspunkt efterspørges.

Facilitet	Antal bookninger i en treårig periode
Hasle Hallen	117
Klemenskerhallen	238
Rønne Idræts -og Træningshal	191
Søndermarkshallen	82
Svaneke Hallen	82
I alt	710

Erfaringer viser desuden et begrænset ressourcestærk på personale, da bookingsystemet er koblet til Conventus. Både kameraovervågning og automatisk dørkontrol bidrager til øget sikkerhed og tilgængelighed.

Der er fortsat et uudnyttet potentiale til at "udbrede WannaSport" på Bornholm. Følgende faciliteter kan med fordel kobles til "WannaSport":

- Selvejende haller

- Svømmehaller
- Tennis- og golfklubber
- Friluftsfaciliteter

Se mere på: www.wannasport.dk

Markedsføring og implementering af "WannaSport"

Markedsføring skal bidrage til at udvide målgruppen af brugere til også at omfatte turister, foreninger, faciliteter som selvejende haller m.fl., som endnu ikke er koblet til "WannaSport". For at understøtte implementeringen af "WannaSport" til bl.a. de selvejende haller, tennis- og golfklubber og eventuelle friluftsfaciliteter vil administrationen være proaktiv ift. den fremtidige dialog med relevante aktører, samt fortløbende erfaringsopsamling af brugen af "WannaSport".

Økonomiske konsekvenser

Det anbefales, at licensaftalen forlænges i perioden 1. oktober 2020 til 30. september 2023.

"WannaSport" koster ca. 1,00 kr. pr. indbygger i kommunen om året, hvilket giver en årlig driftsudgift på 40.000 kr.

Markedsføring og implementering af "WannaSport" er nødvendig for bæredygtig drift af "WannaSport", blandt andet til de selvejende haller.

Administrationen anbefaler, at der afsættes driftsmidler på 40.000 kr. årligt i endnu en treårig periode 2020-2022, i alt 120.000 kr., samt et engangsbeløb til markedsføring og implementering af "WannaSport" på 25.000 kr. i 2020.

Da budgetter til løbende drift af kommunens It-systemer fra 2017 er samlet i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat afsættes budgettet til licensudgifterne under bevilling 62 Administration og It.

Beløbenes fordeling på de enkelte budgetår fremgår af oversigten nedenfor.

Hele kroner	2020	2021	2022
Licensudgifter	40.000 kr.	40.000 kr.	40.000 kr.
Markedsføring	25.000 kr.		

De samlede udgifter på 145.000 kr. kan finansieres af anlægspuljen til "åbne selvejende haller" i 2019. Idet rådighedsbeløbet pt. udgør 527.880 kr., vil det resterende rådighedsbeløb i puljen herefter udgøre 382.880 kr.

Implementering af "WannaSport" til bl.a. selvejende haller forudsætter udstyr som kameraovervågning og automatisk dørkontrol. De selvejende haller har mulighed for at søge tilskud fra anlægspuljen til "åbne selvejende haller" til ekstraomkostninger.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 34: Fordeling af tilskud til idrætsråd i 2020 og frem

Åbent punkt

34 Fordeling af tilskud til idrætsråd i 2020 og frem

00.01.00Ø40-0059

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-11-2019	10	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	34	

Hvem beslutter

Job-, og Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budgetforliget for 2019 besluttede kommunalbestyrelsen, at tilskud til råd på idrætsområdet skulle afklares med henblik på, at der fra 2020 skulle udbetales tilskud til ét råd, idet der skulle spares 24.000 kr. i 2019 og 50.000 kr. i 2020 og frem. Efterfølgende er der udtrykt ønske om, at begge råd bevares, hvormed der nu skal tages stilling til fordeling af tilskuddet til IVK og BIR i 2020 og frem.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- det nuværende budget på årligt 49.000 kr. fra 2020 og frem fordeles som et grundbeløb til henholdsvis Idrættens Videns- og Kompetenceråd og Bornholms Idrætsråd på 10.000 kr. årligt samt 29.000 kr. til en pulje, hvor begge to råd kan søge tilskud til initiativer, der understøtter det i sagsfremstillingen nævnte puljeformål.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. november 2019:

René Danielsson stiller følgende forslag: Idrættens videns og kompetenceråd nedlægges og den årlige bevilling på 49.000 kr. overføres til Bornholms Idrætsråd. For stemte 3 Kristine van Sabben, René Danielsson og Brian Kofoed og 3 stemte imod Jonna Nielsen, Erik Lund Hansen og Bjarne Hartung Kirkegård. Ændringsforslaget er faldet.

Indstilling anbefales. Kirstine van Sabben og René Danielsson kan ikke medvirke og Brian Kofoed undlod at stemme.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets indstilling anbefales.

Kirstine van Sabben og Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Der findes to råd på idrætsområdet: Idrættens Videns- og Kompetenceråd (IVK) og Bornholms Idrætsråd (BIR). I forbindelse med budgetforliget for 2019 besluttede kommunalbestyrelsen, at tilskud til råd på idrætsområdet skulle afklares med henblik på, at der fra 2020 skulle udbetales tilskud til ét råd, idet der skulle spares 24.000 kr. i 2019 og 50.000 kr. i 2020 og frem.

Begge råd har dog ønsket at bestå som selvstændige råd, hvormed der nu skal tages stilling til fordeling af tilskuddet til IVK og BIR i 2020 og frem.

Som det fremgår af nedenstående skema vil der efter fremskrivning være et samlet budget på 49.000 kr. i 2020 og frem.

Budget 2019-2023

Budget i 1.000 kr.	2019	2020	2021	2022	2023
Oprindeligt budget IVK	48	48	48	48	48
Oprindeligt budget BIR	50	50	50	50	50
Besparelse jf. budget 2019	-24	-50	-50	-50	-50
Budget i alt (2019-priser)	74	48	48	48	48
Pris- og lønfremskrivning		1	1	1	1
Budget i alt (2020-priser)	74	49	49	49	49

Det foreslås, at hvert råd modtager et årligt grundbeløb på 10.000 kr., mens de resterende midler på 29.000 kr. lægges i en fælles pulje, hvorfra de to råd kan søge midler til aktiviteter, der bidrager til udviklingen af idrætten på Bornholm.

Fordeling i 2020 og frem

Budget i 1.000 kr.	2020	2021	2022	2023
Idrættens Videns- og Kompetenceråd	10	10	10	10
Bornholms Idrætsråd	10	10	10	10
Fælles pulje	29	29	29	29
Budget i alt	49	49	49	49

Formålet med den fælles pulje er, at IVK og BIR kan forestå aktiviteter, der bidrager til og understøtter strategiske tiltag om fremtidens idræt på Bornholm så som:

- Vidensdeling og formidling inden for idrætsmæssige tiltag, som eksempelvis temadage og netværksmøder om fremtidens idræt på Bornholm
- Aktiviteter der styrker sammenhængskraften til idrætsforeninger og folkeoplysende foreninger

Ansøgningerne om tilskud fra fællespuljen vil blive behandlet i Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Baggrund om de to idrætsråd:

Idrættens Videns- og Kompetenceråd er nedsat som en del af Bornholms Regionskommunes idrætsstrategi fra 2015, og tjener som det politiske systems rådgiver i idrætslige spørgsmål. Rådet har desuden høringsret i forhold til budgetprocessen og politiske sager inden for området.

Der sidder tre repræsentanter fra Bornholms Idrætsråd i IVK, som skal sikre, at BIR's medlemsforeningers synspunkter inddrages i rådets arbejde og dermed medtages i de politiske

overvejelser. IVK skal arbejde strategisk med kommunens overordnede linjer for udviklingen af idrætten på Bornholm, og bidrage med konstruktiv rådgivning i konkrete sager.

Bornholms Idrætsråd er en selvstændig paraplyforening for bornholmske idrætsforeninger, og har ca. 70 medlemsforeninger. Alle idrætsforeninger, der er medlem af DGI, DIF eller DDS og er godkendt af Folkeoplysningsudvalget kan opnå medlemskab af BIR. Jf. rådets vedtægter skal foreningen fungere som bindeled mellem medlemsforeningerne og Bornholms Regionskommune samt virke til en bedring af de forhold, hvorunder idrætslige aktiviteter udøves. BIR har en samarbejdsaftale med BRK, som senest blev revideret i forbindelse med idrætsstrategien og nedsættelsen af IVK.

Økonomiske konsekvenser

Jf. sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 35: Anlægsregnskab for reovering af Gudhjem Svømmehal

Åbent punkt

35 Anlægsregnskab for renovering af Gudhjem Svømmehal

04.04.00P20-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-11-2019	15	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	35	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Godkendelse af anlægsregnskab for renovering af Gudhjem Svømmehal, idet projektet er afsluttet i regnskab 2019. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 30. juni 2016 og forhøjelsen er godkendt den 29. juni 2017.

Jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.5.1 skal der for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr. udarbejdes særskilt anlægsregnskab, der forelægges kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at:

- anlægsregnskabet for renovering af Gudhjem Svømmehal godkendes.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. november 2019:
Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 30. juni 2016 en anlægsbevilling vedrørende tilskud til Gudhjem Svømmehal på 3.835.963 kr. til etablering af ny teknikbygning, flere indløbsdysere og et nyt udløbssystem. Ændring af anlægget skulle opfylde de skærpede vandbehandlingskrav, der i 2012 blev indført via et lovkrav vedrørende offentlige svømmebade. Loven foreskrev en 5-årig frist til at få opgraderet de tekniske installationer. Udgiften blev finansieret af kassebeholdningen.

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 3. april 2017 det administrative grundlag for godkendelser og tilsyn med svømmebade på Bornholm. Det administrative grundlag medførte, at det projekterede anlæg i Gudhjem Svømmehal blev underkendt. Projektet blev derfor genprojekteret og kommunalbestyrelsen godkendte derfor den 29. juni 2017 en forhøjelse af

anlægsbevillingen på 1.533.100 kr. til i alt 5.369.063 kr. Forhøjelsen blev ligeledes finansieret af kassebeholdningen.

Økonomiske konsekvenser

Center for Natur, Miljø og Fritid, Kultur og fritid, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingerne forelagt kommunalbestyrelsen den 30. juni 2016 og den 29. juni 2017.

Beløb i hele kroner ekskl. moms	Forbrug 2016	Forbrug 2017	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Samlet forbrug
Tilskud, Gudhjem Svømmehal	239.302	2.716.343	1.920.880	492.538	5.369.063
I alt	239.302	2.716.343	1.920.880	492.538	5.369.063

Beløbet på 5.369.063 kr. ekskl. moms svarer til 6.468.751 kr. inkl. moms, idet momsandelsprocenten på dette område er 85.

Beløb i hele kroner ekskl. moms	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb	Samlet forbrug	Rest
I alt	5.359.063	5.359.063	5.359.063	0

Supplerende sagsfremstilling

-

**Punkt 36: Målinger af radonværdier i udvalgte dele af bygningsmassen i
BRK**

Åbent punkt

36 Målinger af radonværdier i udvalgte dele af bygningsmassen i BRK

82.19.00G01-0093

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	05-11-2019	7	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	36	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Radon er en naturligt forekommende, men sundhedsskadelig, radioaktiv gas, der trænger op fra undergrunden og ind i vores boliger.

Der har været flere pressehenvendelser om, hvorvidt Bornholms Regionskommune (BRK) har udført radonmålinger i vores bygninger. Senest i foråret 2019 beder Forbundet for offentlig ansatte (FOA), om en redegørelse for radonmålinger i børneinstitutioner.

Bornholm har en stor forekomst af radon i undergrunden, så på baggrund af Sundhedsstyrelsens og Trafik- Bygge- og Boligstyrelsens vejledninger og deres klassifikation af risikoområder, og for at imødekomme fremtidige henvendelser om radonniveauer i BRKs bygninger, skal det derfor overvejes om der skal udføres en målrettet undersøgelse af radonforekomster i vores bygningsmasse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Udvalget godkender en målrettet radonundersøgelse i børnehaver og skoler på nordlandet, i henhold til vedlagte oversigt.

Natur- og Miljøudvalget den 5. november 2019:

Anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Anbefales

Sagsfremstilling

Radon er en naturligt forekommende, men sundhedsskadelig radioaktiv gas, der trænger op fra undergrunden og ind i boliger. Fra 1998 har der været bestemmelser i bygningsreglementet, der skal forhindre radonindtrængning i vores bygninger, og fra 2010 har grænseværdien været 100 Bq/M³. (becquerel pr. kubikmeter luft i bygningen)

Ejendomsservice anbefaler, at der udføres en radonmåling i bygninger udført før 2010, hvor radon forekomster ikke må overstige 100 Bq/M³. Målingen kan udføres i etaper og udføres bedst i efterårsperioden, hvor temperaturforskelle inde og ude er størst. Måleperioden bør være over 2 måneder i perioden fra oktober til april for at få det mest korrekte resultat. Målingen foregår uovervåget og følger bygningens normale rytme. Der er flere måder, at måle radon i bygninger. Sundhedsstyrelsen anbefaler sporfilmers måling med dosimeter, i henhold til SBI-anvisning 270.

Målingen planlægges og foretages af Ejendomsservice driftsafdeling, hvorefter resultaterne vurderes af akkrediteret firma. Formålet med målingen er, at vurdere brugernes radoneksponering i forhold til grænseværdier. Målingen giver et billede af den estimerede årsmiddelværdi for radon i indeluften, som en beregnet gennemsnitsværdi som afspejler brugstiden i bygningen.

Radon er et grundstof der dannes i undergrunden ved nedbrydning af det radioaktive stof uran. Uran forekommer almindeligt i granit, hvorfor udsivningen er større i områder hvor grundfjeldet ligger højt, end i områder hvor grundfjeldet er dækket af øvre jordlag.

Det anbefales derfor at udføre målinger i Børneintuitioner og folkeskoler, på nordlandet, i henhold til indsatte skema.

Økonomiske konsekvenser

I de tilfælde hvor målingerne ligger over 100 Bq/M³ vil der skulle iværksættes en indsats. Det kan være alt fra manuelle udluftningsanvisninger, til installering af radonsug, installering af ventilationsanlæg. Ultimativt vil det kunne betyde omfattende konstruktive indgreb i bygningens grundstruktur, for at etablere membraner og tætninger. Det kan ikke vurderes før der er foretaget en måling.

BYGNING	ADRESSE	OVERSLAGSPRIS PÅ RADONMÅLING	MEKANISK VENTILATION ETABLERET
Hasle børnehave	Hasselvej 7, 3790 Hasle	7.000 kr. ex. moms	Ja
Klemensker børnehave	Industrivej 6, 3782 Klemensker	7.000 kr. ex. moms	Ja
Tejn børnehave	Kildesgårdsvej 1, Tejn, 3770 Allinge	7.000 kr. ex. moms	Ja
Allinge børnehave	Søndervænget 4, 3770 Allinge	7.000 kr. ex. moms	Nej
Kildebakken	Kildesgårdsvej 19, 3770 Allinge	10.000 kr. ex. moms	Nej
Svartingedal skolen	Kirkegade 4, 3790 Hasle	10.000 kr. ex. moms	Ja
Kongeskærs skolen	Strandvejen 14, 3770 Allinge	10.000 kr. ex. moms	Ja

På nordlandet er det dermed kun Allinge børnehus, hvori der ikke er mekanisk ventilation. I forbindelse med Læringsmiljø-anlægsarbejdet på de bornholmske folkeskoler, har alle skoler overvejende mekanisk ventilation, undtaget Kildebakken.

Den samlede udgift til indkøb af måleenheder samt vurdering af resultater forventes at kunne udføres for ca. 60.000 kr. og afholdes af Ejendomsservice driftsbudget.

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 37: Orientering fra formanden

Åbent møde

37 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	37	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:
Orientering givet.

Punkt 38: Eventuell

Åbent punkt

38 Eventuelt

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	20-11-2019	38	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 20. november 2019:

Intet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket

Punkt 105: Lukket